

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis
 Leidžia kas Pankradienį
 Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
 Dr. M. J. Vinikas, Sekr ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
 Jaugtinėse Valstybose \$1.50
 Kitose Valstybėse \$2.00
 „T E V Y N Ė“
 307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

T E V Y N Ė

MINNESOTA HISTORICAL SOCIETY

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“
 Published Every Friday
 By the Lithuanian Alliance of America
 Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
 In the United States \$1.50
 To Foreign Countries \$2.00
 „T E V Y N Ė“
 307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas LACKAWANNA 4-5529

No. 32 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918. New York, N. Y., Rugpiūčio (August) 6, 1937. Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N.Y., under the Act of March 3, 1879. Vol. XXVIII

Japonijos-Kinijos Karas Plečiasi

TIENTSIN, Kinija, rugp. 2 d. — Plėtimasis nepaskelbto karo tarpe Japonijos ir Kinijos pasistūmė pirmyn į šiaurvakarius nuo Peipingo keliu vedančiu linkui Mongolijos. Japonai praneša, kad kinai savo kariuomenę koncentruoja prie Kalgan, o kinai praneša, kad japonų lėktuvai iš oro bombarduoja visas apylinkes, o ypatingai nukentėjo nuo japonų bombardavimo Nankou Pass.

Japonijos militaristams labai nepatinka ir jie grumoją „rimtomis pasekomis“ delto, kad Kinijos centralinės vyriausybės gerai apkinuota ir išlavinta kariuomenė simėiama į kovos frontą. Japonai mano, kad kinai neturi teisės gintis ir privalo jiems užleisti savo teritoriją be jokio pasipriešinimo. Visų kraštų imperialistiški militaristai taip mano, kad jų puolama auka neturi teisės gintis, nes esą puolamos aukos „gerovei“ grobimas atliekamas.

Tačiau Kinijos apgynėjų vadovybė skelbia, kad kinai pasiryžę gintis nuo puolikų ir kovos su japonais iki paskutinio savo kareivio. Kinijos gyventojai labai sudėję ir visomis išgalėmis ruošiasi gintis nuo puolikų. Kinijos kariuomenės vado gen. Chiang Kai-shek žmona organizuoja Kinijos moteris, kad gelbėtus kovojančiai Kinijos kariuomenei. Visoj Kinijoje eina prisirengimas smarkiama karui.

Japonijos militaristai taip pat ruošiasi dideliama ir smarkiama karui, kuris ligi šiol dar oficialiai nepaskelbtas. Spėjama, tačiau, kad Japonija paskelbs oficialų Kinijai karą, kai tik kovos fronte japonai susitvins su Kinijos centralinės valdžios kariuomene. Tuo tarpu Jungt. Amerikos Valstijos, Anglija ir Francija vis stengiasi kariaujančias valstybes sutaukyti ir neprileisti prie oficialaus karo Tolimuose Rytuose.

Illinois Angliakasiai Išaukti Streikan

SPRINGFIELD, ILL. — Liepos 31 d. išleistas įsakymas progresyviems angliakasių unijos Illinois valstijoje nariams išeiti į streiką. Mat pairo derybos tarpe unijos atstovų ir Coal Producers' Association, kuriuose buvo siekiama sudaryti nauja sutartis.

P. M. A. unijos prezidentas Joe Ozanic užtikrino, kad streiką išeis apie 18,000 angliakasių, pildydami unijos viršinių įsakymą pertraukti darbą angliakasyklose. Derybos nutruko po to, kaip angliakasių atstovai atsisakė pasirašyti sutartį, kuria kasyklų savininkai nori įvesti septynių ir pusės valandų darbo dieną ir leidžianti įvesti dviejų pamainų darbą kasyklose.

Lietuvoje Veikia 6/5 Draugijos

KAUNAS. — Vidaus Reikalų Ministerijos žiniomis šiuo metu Lietuvoje įrašytos 675 draugijos su 5,107 draugijų padaliniais (skyriniais).

Kultūrinis draugijų užregistruota 250, profesinių — 97, labdarybės — 131, sveikatos apsaugos 33, ekonominių 18, sporto 14 ir kovos su gaisrais—99. Tautybės atžvilgiu užregistruota draugijų: lietuvių — 393, su 4,691 padaliniais, latvių 19 su 5 padaliniais, vokiečių 16 su 20 padal., žydų 210 su 392 padal., lenkų 15 su 20 padal., kitų tautybių 6, mišrių draugijų 167 su 6 padaliniais.

Lietuva Pagerbė Savo Didvyrius

Lietuva, kaip ir kitos kultūringos tautos, kiek galėdama, stengiasi savo didvyrius ir kitus tautai nusipelnčius žmones tinkamai ir gražiai paminklais pagerbti. Musų tautos atgimimo patriarchui Dr. Jonui Basanavičiui dar gyvam tebeatsant buvo pastatytas gražus paminklas Karo Muziejaus sodelyje. Prieš keletą metų gražus ir didingi paminklai buvo pastatyti musų žymiajam istorikui Simanui Daukantui Papilėje, didžiajam varpininkui Vincui Kudirkai — Kudirkos Naumiestyje. Be to, kuone kiekvienu Lietuvos miestelį puo atstovai atsisakė pasirašyti sutartį, kuria kasyklų savininkai nori įvesti septynių ir pusės valandų darbo dieną ir leidžianti įvesti dviejų pamainų darbą kasyklose.

Prieš keletą metų gražus ir didingi paminklai buvo pastatyti musų žymiajam istorikui Simanui Daukantui Papilėje, didžiajam varpininkui Vincui Kudirkai — Kudirkos Naumiestyje. Be to, kuone kiekvienu Lietuvos miestelį puo atstovai atsisakė pasirašyti sutartį, kuria kasyklų savininkai nori įvesti septynių ir pusės valandų darbo dieną ir leidžianti įvesti dviejų pamainų darbą kasyklose.

MILŽINIŠKAS KARISKAS LEKTUVAS.

WASHINGTON, D. C., liepos 31. — Jungt. Valstijų Army Air Corps nusipirko vieną didžiausių ir smarkiausių kariskų lėktuvų. Šį lėktuvą operuoja penki kareiviai. Jame yra šeši kulkosvaizdžiai ir jis gali nešti bombas. Taipgi jis gali iškelti 300 mylių per valandą ir kovoti 30,000 pėdų aukštumoje. Tikima, kad tai greičiausioji pasaulyje karinė oro mašina, kuri bus naudojama kovoti bombanešius.

Lietuvos Šaulių Sąjungos 18 metų sukaktuvių parengime birželio 24 d. šauliai žygiuoja pro Nežinomojo Kareivio Kapą.

Vilniaus Lietuviai Skautai Nugalėjo Lenkus

KAUNAS. — Liepos mėnesio pirmoje pusėje netoli Vilniaus stovyklavo daug lenkų skautų. Ten taip pat stovyklavo ir Vilniaus lietuvių skautų Gedimino draugovė.

Liepos mėn. 4 d. popietį buvo transliuojama skautų dainos per radio. Tačiau, žinoma, lietuviams per radio dainuoti negalvo.

Tą pačią dieną buvo krepšiasvydžio rungtynės. Lietuvių skautams teko žaisti su ketvirtąja lenkų draugove. Lietuviai laimėjo 11:0. Be to, tą pačią dieną lietuvių skautai dar žaidė su dvejomis draugovėmis ir laimėjo abejas rungtynes 8:6 ir 10:8. Po šių laimėjimų, lietuvių skautai pateko į finalą ir jiems teko žaisti su stipriausia Naugardėlio vaivadijos skautų draugove (ši lenkų skautų draugovė yra pirmaujanti tarp lenkų skautų). Ir šias rungtynes lietuvių laimėjo rezultatu 11:7.

Po visų rungtynių, lenkų teisesių komisija paskelbė, kad jubilejinio Vilniaus ir Naugardėlio vaivadijų skautų sąskrydžio krepšiasvydžio meistrė tapo lietuvių skautų Gedimino draugovė.

Lietuvių skautų komandoje žaidė šie skautai: B. Sliukas, E. Ringevičius, P. Morkunas, J. Kuzmičius ir F. Pustelninkas.

Amerika Šalinis Karo Tolimuose Rytuose

WASHINGTON. — Senato užsienio reikalų komiteto pirmininkas sen. Key Pittman pareiškė, kad Amerikos valdžia yra griežtai nusprendusi kiek galima šalintis karo tolimuose rytuose. Bet padėtis yra tokia pavojinga, kad ne prezidentas, ne valstybės sekretorius negalbi to klausimo svarstyti viešai.

Bent šiuo laiku bus susilaukta ir nuo paskelbimo ginklų embargo abiem kariaujančioms pusėms.

Anglijos užsienio reikalų ministras Eden pareiškė atstovų butui, kad Anglija darys viską, kad užsieny buvo augstesnės kainos ir daugiau eksportuota augstesnių rūšių linų.

RUSAI VEL SKRIS PER SIAURĖS POLIŲ.

SEATTLE, WASH. — Jungtinių Valstijų oro biuras siunčinėja į Maskvą pranešimus apie orą Alaskoje ir šiaurinėje dalyje Jungtinių Valstijų. Del to sprendžiama, kad neužlgo skristrečias Sovietų Rusijos lėktuvai per šiaurinį polių į Jungtines Valstijas. Spėjama, kad trečiam skridimui vadovausias S. Levanevski, kuris Rusijoje vadinaimas „rusišku Lindbergu“.

Lietuvoje Plečias Linų Ukis

Pereitas linų prekybos sezonas, prasidėjęs 1936 m. spalio mėnesi, birželio pabaigoje pasibaigė. Ligi šio laiko iš ukininkų supirkta ir eksportuota užsienin 17,500 tonų linų ir pakulų, už kuriuos gauta per 26 milijonus litų. Pridėjus septynių eksportą, kuris davė apie 5 milijonus litų, iš viso linų ukis davė apie 31 milijoną litų.

Turint galvoje, kad pas ukininkus dar yra likę apie 1,000 tonų linų bei pakulų, kiekybės atžvilgiu šiemet eksportas buvo didesnis apie 5%, o vertės atžvilgiu apie 15%. Iš užsienio šį sezoną už linus gauta daugiau del to, kad užsieny buvo augstesnės kainos ir daugiau eksportuota augstesnių rūšių linų.

Didžiausias Lietuvos linų pirkėjas yra Anglija, toliau Čekoslovakija, Francija, Belgija ir Švedija. Mažesni linų kiekiai eksportuoti į Vokietiją, Austriją, Italiją, Vengriją ir Suomiją. Anglija ir Čekoslovakija per pastaruosius tris metus buvo pastovus Lietuvos linų pirkėjas. Tuo tarpu Suomija ir Švedija linų pirkimą padidino, o Belgija ir Francija sumažino.

Šiais metais Lietuvoje linų pasėta apie 10% daugiau, negu pernai. Žymiai daugiau pasėta vakarinėje Lietuvos dalyje. Pernai linų pasėliai siekė apie 90,000 ha, tad šiemet maž daug apie 100,000 hektarų ploto.

Kooperatyvis Judėjimas Lietuvoje

Jau prieš 61 metus Lietuvoje pradėjo atsirasti kooperatinės bendrovės, į kurias pradėjo dėtis lietuviai ukininkai. Tačiau tik atgavus spaudą po 1905 metų revoliucijos kooperacija ima stiprėti ir augti narių skaičiumi ir pinigais. Atgavus nepriklausomybę Lietuvoje kooperacija atgyja iš karo griuvėsių ir sudaro vieną pagrindinių priemonių Lietuvos daugičiausiai smulkios ir vidutinės ukininkijos gerovei kelti. Kooperacijos pažanga eina kartu su bendra Lietuvos ukio pažanga.

Viso dabar, pačio paskutiniojo meto duomenimis, Lietuvoje veikia 1,096 kooperatinės bendrovės, iš kurių yra 374 kreditu kooperatyvai, 185 prekybos kooperatyvai ir tt.

Viso šiuose kooperatyvuose dabar yra 170,000 narių, iš kurių kredito kooperatyvuose — 107,800, prekybos kooperatyvuose — 20,300, pieno perdirbimo bendrovėse 11,900 ir kituose — 30,000.

Visų kooperatyvų ir jų sąjungų valdomo turto vertė dabar siekia iki 150,000,000 litų. Kooperatyvų savi kapitalai jau siekia 27,000,000 litų sumos. Juos sudaro: narių sudėtas pakulų kapitalas — 10,000,000 litų, iš pelnų paskirtas atsargos kapitalas — 7,000,000 litų, kiti kapitalai — 10,000,000 litų.

Kapitalais ir apyvartomis pirmoje vietoje yra kredito, pieno perdirbimo ir prekybos kooperatyvai ir jų sąjungos „Lietukis“ ir „Pieno Centras“. Apskritai, kooperatyvai Lie-

tuvos ukyje, jo pažangoje turi didelės reikšmės. Tam suprasti pakanka tik kelių skaičių. Pieno perdirbimo bendrovės per metus surinkta ir perdirbta į sviestą apie 100,000,000 kilogramų pieno, pagamina per 17,000,000 kilogramų sviesto ir išmoka ukininkams už pieną apie 10,000,000 litų. Prekybos kooperatyvai kartu su savo centru „Lietukiu“ per metus parduoja už daugiau kaip 125,000,000 litų prekių. Prekybos kooperatyvai kartu su pieno perdirbimo bendrovėmis jau 1937 metais surinko ir eksportavo apie 100,000,000 kiaušinių. Vien kaimo kredito kooperatyvai yra davę 75,000 asmenų pasikolas, jų yra išdavę apie 10,000,000 litų, o indėlių turi apie 20,000,000 litų.

Nesutikimai Tarpe C. I. O. Vadų

WASHINGTON. — Pasireiškė nesutikimas tarpe Industrinio Organizavimosi Komiteto vadų. Šeši svarbių unijų prezidentai pasipriešino John L. Lewis vadovybei. Nors viešo pasmerkimo Lewis vadovybei nepaskelbė, tačiau patirta, kad konservatyviškesni Industrinio Organizavimosi Komiteto vadai nepatenkinti Lewiso taktika ir esą traukiasi iš Lewiso vadovaujamo judėjimo linkui tradicinės jau išgyvenusios unijonizmo linijos. Spėjama, kad šis apsišėkimas tarpe C. I. O. vadų yra pakrypimu atgal prie Amerikos Darbo Federacijos.

Tais nepasitenkinusiais vadais yra: Amalgameitų unijos prezidentas Sidney Hillman, spaustuvininkų unijos prezidentas Charles P. Howard, audėjų unijos prezidentas Francis Gorman, moteriškų rubų siuvėjų unijos prezidentas Charles P. Howard, audėjų unijos gamybos darbininkų unijos prezidentas Harvey C. Fremming ir skrybėlių gamybos darbininkų unijos prezidentas Max Zaritsky.

Šie šeši svarbių unijų vadai kaltina p. Lewis pataikavime komunistams ir kaipo faktą nurodo, kad jis paskyręs C. I. O. direktorium Pacifiko pakraščiui atėvį ir komunistą Harry Bridges. Taipgi jiems nepatinka Lewiso naudojama streikuose taktika ir jie nepritaria „sėdėjimo streikams“, kurie pastaruojų laikų labai paplito po visą kraštą, nepritaria nei kitokiems neteisėtiems streikuojančių darbininkų žygiams bei sudarytų sutarčių nepildymui.

Pagaliau kaltinamas p. Lewis už susipykimą su prezidentu Rooseveltu, kas žymiai pakenkia organizavimui darbininkų C. I. O. vadovybėje. Esą susipykimu su prez. Rooseveltu sunaikintas svarbiausias pagrindas šio judėjimo organizavimui.

Sudegė Juroj Pasazierinis Laivas

BALTIMORE, MD., liepos 30. — Pasazierinis pakraščiu laivas City of Baltimore, plaukęs iš Baltimore į Norfolk, Va., staigiai užsiliepsnojo už 14 mylių nuo Baltimore ir už dviejų mylių nuo Chesapeake įlankos kranto. Gilumoj laivo kilusi ugnis nepaprastai greitai išsiplėtė ir už kelių minučių liepsnos apėmė veik visą laivą.

Nuo kranto matę kilusį gaisrą rezorto gyventojai atsiskubė pagelbon savo valtnis ir veik visus buvusius laive žmones išgelbėjo. Nelaimėję žuvo tik du žmonės — vienas pasazierinis ir vienas įgulos narys, taipjau dviejų žmonių pasigendama, 89 žmonės liko išgelbėti.

NORI PERKIRSTI ISPANIJOS LOJALISTAMS SUSISIEKIMĄ.

HENDAYE, Francija, rugp. 1 d. — Sukilėlių rytinė armija šiandien pasistūmė pirmyn ir paplatino varomą kylį į svarbaus punkto teritoriją netoli su sijungimo Teruel, Cuenca ir Valencia provincijų 100 mylių atstume nuo Madrido į rytus. Sukilėliai šiame punkte išstius mėnesius bando perkirsti susisiekimą tarpe Madrido ir laikinosios sostinės Valencia miesto. Šiandien sukilėlių pranešimas tikrina, kad jie šiame punkte pasiekę žymių laimėjimų ir paėmę keturis kaimus.

PARYZIUS. — Liepos 30 dienos vakare netoli Villeneuve-Georgės ekspresinis traukinys nušoko nuo bėgių. Nelaimėje 25 žmonės užmušta ir 50 sužeista.

Nuolatinis Lietuvos Atstovas Prie Tautų Sąjungos

Lietuvos vyriausybė, stengdamasi palaikyti glaudžius tarptautinius santykius, prie daugelio valstybių yra įsteigusi savo atstovybes arba pasiuntinybes. Šiomis dienomis Lietuvos valstybė savo nuolatinę atstovybę įsteigė ir prie Tautų Sąjungos. Pirmuoju jos atstovu nepaprasto pasiuntinio ir įgalioto ministro titulu paskyrė atsargos gen. št. pulk. Kazį Škirpą, kuris apie 10 metų buvo kare atase prie Lietuvos pasiuntinybės Vokietijoje. Naujasis Lietuvos pasiuntinys yra kilęs iš Biržų apskrėcio. Augstuosius mokslus ėjo Petrapilyje ir Lietuvos universitete. Kažo mokslus ėjo Petrapilio Karo mokykloje, Augstuosiuose D. L. K. Vytauto Karininkų Kursuose Lietuvoje, Sveicarijoje ir Belgijoje.

Sumažės Europos Gyventojai

PARYZIUS. — Čia įvykusiam mokslininkų suvažiavimui pateikti apskaičiavimai delei tyrinėjimo gyventojų didėjimo ir mažėjimo. Sulig tų apskaičiavimų pasirodo, jog per dvi sekančias gentkartes liks 40 milijonų žmonių mažiau vienuolikoje šalių šiaurvakarinėje Europos dalyje, negu dabar yra. Nors aciu medicinos mokslo pažangai žmonės ilgiau gyvena, bet žmonių mažėjimo priežasnis tame, kad vis plačiau ir plačiau naudojama gimdymo kontrolė.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynėi“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiūnčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuostatais. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir t. t., naikina ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklų jų sugrąžinimui.

ĮSIVAIZDUOTAS APSUNKINIMAS

Vienos SLA. kuopos sekretorius nusisumdžia, kad išsuntinėtus kuopoms „Pildomų žinių apie S. L. A. narius“ kortelės sukėlusios narių tarpe didelį nepasitenkinimą, kad nariai nenori tų kortelių pildyti ir kad tas labai apunkina sekretoriaus darbą. Pagaliau reikalauja „Tėvynės“ redakcijos paaiškinti S. L. A. organe sekamą:

„Kam reikėjo Pildomajai Tarybai daryti tokias narių apunkimas, reikalaujant, kad jie gimimo metrikais įrodytų savo amžių, tai aš negaliu suprasti. Todėl paaiškinkite „Tėvynėje“, nejaugi be to negalima buvo apseiti? Gavimas iš Lietuvos gimimo metrikų sudaro nariams išlaidų ir nemažai rūpesio. Pagaliau, ką Pildomoji Taryba darys su tokiais nariais, kurie savo gimimo metrikais įrodys, kad jie, savo amžiaus nežinodami, pasidavė senesniais įstodami ir Susivienijimui ir moka didesnes duokles, negu jiems reikia mokėti? Ar tokiems nariams bus gražintos permokėtos duoklės?“

„Išvaizduotas narių apunkimas. Tokio reikalavimo, kad nariai gimimo metrikais įrodytų savo amžių, nėra nė Pildomosios Tarybos nutarime, nė minėtos kortelės, neigi paaiškinimuose prie kortelių. Iš kur tad šios kuopos valdyba ir nariai tokį reikalavimą ištraukė? Pildomoji Taryba savo nutarimu prašo narius suteikti tik tokias informacijas, atsakant kortelėse pažymėtus klausimus, kokias nariai gali suteikti. Jei narys tikrai nežino savo gimimo dienos ir metų, tai lai pažymi kokio amžiaus jis dabar save skaito. Pagaliau, kiekvienas turėtų žinoti kokiame kaime ar mieste ir kuriame apskrityje Lietuvoje yra gimęs. Kiekvienas žino kur dabar jis gyvena, žino savo šeimos ir artimų giminių sudėtį, žino ar privalo žinoti kam savo pomirtinę apdraudą yra užrašęs. Todėl nėra jokio sunkumo atsakyti į visus kortelėse pažymėtus klausimus.“

Tos visos žinios būtina reikalingos SLA. Centro Raštinėje pirmiausiai pačių narių ir jų pašalpačių naudai. Daugelio narių vėliausiu adresu Centras neturi, nes ne visi nariai gauna „Tėvynę“. Kelių kuopų sekretoriai jau pranešė Centrai, kad pradėjus pildyti kortelės surasta tokių narių, kurie nežino kam savo pomirtinę apdraudą yra užrašę ir neatmena ar kuomet nors yra turėję tokį dalyką, kaip SLA. narystės paliudymas. Daugelis narių pirmu kartu sužinojo, kad negali savo pomirtinę apdraudą užrašyti ne gimimams ir reikia pomirtinės pavidamas sutvarkyti konstitucijoje nurodyta tvarka. Šitokių netikslumų ištaisymas pirmiausiai yra naudingas nariams ir jų pašalpačiams.

Kuomet su tokiais ir panašiais netikslumais savo narystėje nariai numiršta, tai išmokėjime pomirtinės susidaro bereikalingi nesamariai, susirašinėjami ir išlaidos kuopų sekretoriams, Centrai ir narių pašalpačiams. Tas neįsveigiamai atsiliepa į organizacijos gerą vardą, kuomet prisėda narių pašalpačius varginti mirusio nario apsilėdimu padarytų netikslumų ištaisymu, kad būtų galima pomirtinę išmokėti. Laikas Susivienijime turėti tokią tvarką, kad be jokių kliūčių ir trukdymų būtų galima išmokėti kiekvieno nario pomirtinę apdraudą.

Kas lieciai klausimo, ar Pildomoji Taryba gražins nariams permokėtas duokles tokiu atveju, kuomet narys senesniu pasidavė įstoda-

mas į Susivienijimą, tai be mažiausios abejonės bus gražintos permokėtos duoklės į apdraudos fondą. Žinoma, tokiu atveju narys turi savo amžių įrodyti gimimo metrikais. Esame nuosirdžiai įsitikine, kad „Pildomų žinių apie SLA. narius“ kortelės pagelbės sutvarkyti visus SLA. narių reikalus organizacijoje su nauda nariams, jų pašalpačiams ir Susivienijimui. Šiose SLA. Pildomosios Tarybos pastangose turėtų kooperuoti visi SLA. nariai.

NEPAMATUOTAI PUOLA SLA.

Keliais atvejais šioje vietoje esame pastebėję, kad yra žmonių, kurie virtę chroniškais priekabių ieškotojais. Tokie žmonės visuomet ką nors puola, bara, kolioja, kaltina ir įvairių blogumų, ieško. Bent kokios kurybinis darbas visuomeniniam gyvenime tokiems žmonėms yra nežinomas.

Mūsų Susivienijimas toki užsikūrusį priekabių ieškotoją turi apmėnyje Dr. A. L. Graičūno, jis nieko gero Susivienijime nemažo, vis blogumai ir blogumai. Mums dar neteko pastebėti, kad Dr. Graičūnas kuomet nors būtų gerą žodį taręs apie Susivienijimą ir jo viršininkų bei veikėjų darbus. Jokių apčiuopiamu darbu prie organizacijos ugdymo ir tobulinimo neprisideda, bet pabarimų, papeikimų ir net organizaciją diskredituojančių išvadų glėbiais, paleidžia.

Štai „Naujienose“ Dr. Graičūnas bando patarnauti dviem orgaizacijoms, jas pagardamas ir patardamas lietuviams prie jų dėtis. Bet tą savo žygį paremia išpeikimu, išniekinimu mūsų Susivienijimo ir jo viršininkų, kurie buk nesugebi tinkamai organizaciją tvarkyti. Neina net taip toli, kad visai nepamatuotai pranašauja Susivienijimui liudnā likimą ir skelbia neteisybę apie SLA. narių skaičių. Esą Susivienijimas yra nukritęs iki 13,000 narių, kas, žinoma, yra neteisybė. Šiandien Susivienijimas turi apie 15,000 narių, taip Dr. Graičūnas tik 2,000 SLA. narius sumažina.

Galima tik pasigailėti, kad pagerbtas kaipo SLA. veteranas senas veikėjas randa reikalingu šitaip žeminėti Susivienijimą visuomenės akyse, net neteisybę apie jį skelbdamas. Dar daugiau reikia pasigailėti, kad Susivienijimo draugu besikelbiančio laikraščio redakcija leidžia savo bendradarbiui taip nepamatuotai ir neteislingai SLA. pulti. Nejaugi manoma daugiau patarnauti gariamoms organizacijoms mūsų Susivienijimo ir jo viršininkų išpeikimu bei jo padėties neteisingu perstatymu.

Teisingi ir sąžiningi žmonės niekuomet savo prekės garsinimo neremia kitų prekių tiekiniu. Tik mūsų Susivienijimo „priešeliai“ savo prekės begirdami nieko gero Susivienijime nemato.

JAPONŲ-KINŲ KARAS

Japonijos imperialistai vėl siekia grobio nepajėgiantį tinkamai susitvarkyti Kinijoje. Puikiai apginkluota Japonijos kariuomenė puola menkai apsiginklavusius kinus. Pastangos abišaliu susitarimu šį konfliktą likviduoti eina niekais.

Kitos valstybės, kaip Jungt. Valstijos ir Anglija, prašo Japoniją ir Kiniją dėti pastangas karo išvengti, bet neišrodo, kad tai bus įvykiinta. Abi pusės, mat, turi tikslus kariauti: Japonijai reikia daugiau Kinijos žemių, o Kinija nenori savo žemes apleisti.

Rašant šitai, neoficialio karo mušiai eina visu smarkumu. Pasirodo, kinai šiuo syk yra kur kas stipresni, negu kuomet nors pirmą kartą. Išrodo, kad gali įvykti didelis, gal ilgas ir gana pražūtingas karas.

Nors Japonijos su Kinija susirėmimas nepirmutinis — Japonija jau gerokai Kinijos žemių prisipilešiusi, tačiau aišku, tas faktas, kad pasitūlis dar neturi organų pleskauti, jėgas valstybės sulaukyti ir kad pražūtingi karai, tūli gražu, dar ne-

išvengteni. Šiuos žodžius rašant sunku pasakyti kuo baigsis šis Japonijos imperialistų pradėtas karas.

GERAS PATARIMAS. BET...

„Naujienų“ apžvalgininkas teikia gerą patarimą SLA. reikalais. Esą praeities atminimai tik palaiko nuolatinius ginčus, bet jie neveda išspręsti šių dienų SLA. problemų. Todėl:

„Butų geriau, kad praeities dalykuose knisintės būtų pavesta senuti istorijai, kuri šiaip neturi kaip daugiau veikti, o savo dėmesį tie, kuriems rūpi SLA. gerovė, sukonzentruoti ties dabarties klausimais.“

Labai geras patarimas! Linkėtina, kad šio patarimo prisilaikytų pats jo autorius ir savo bendradarbiams patartų pagal jį elgtis. Tik keista, kad toki gerą patarimą paremia pakartojimų bolševikų laikraščio šmeižtų SLA. veikėjų adresu, visai net neprisimindamas delko SLA. organo redakcija priminė bolševikiškos diktatūros „demokratams“ apie ju seniaus vykinta „demokratija“ Susivienijimo užkariavimui. Netik pakartoja bolševikų šmeižtus, bet ir tą dalį polemikos, kuri kalba apie „beverčius“ bonus ir morgičius. Tokio dalyko, kaip beverčiai bonai ir morgičiai SLA. neturi. Sekuracijų nukritimas kainoje, dar nereikia, kad jos yra bevertės.

Taigi ir geras patarimas eina niekais, kuomet pats autorius to patarimo neprisiūkio, kuomet pačiam patarime stengiasi „uždrožti“ savo politiniams oponentams net su skriauda orgaizacijai.

ĮVAIRŪMAI

„Naujienos“ labai vykusiai apibūdina Amerikos lietuvių bolševikų džiaugsmą, kad Rusijos diktatorius Stalinas suteikė pilną laisvę klerikalizmui Sovietų Rusijoje. Tomis laisvėmis pasinaudodami klerikalinės grupės visu smarkumu rengiasi visuotiniams augščiausiojo sovieto rinkimams. Jos jau nominuoja savo kandidatus ir išstato viešumose iškalbas, raginančias balsuotojus išrinkti juos. Del tokių „pilietinių laisvų“ Sovietų Rusijoje Amerikos lietuvių bolševikai netveria džiaugsmu.

Tačiau „Naujienos“ nurodo, kad Stalino „demokratijoj“ jokių teisių neturi jokios politinės bei demokratinės partijos, išskiriant komunistų partiją, ir savo kandidatų statyti negalės. Bet lietuviškiems Stalino klapčukams delto galvų neskauda. Jie netik džiaugiasi klerikalizmo laisvėmis Rusijoje, jie taipgi pirmutiniai pasmerkė ir išjuokė Amerikos lietuvių tautinės bažnyčios arkivyspupo Geniočio pasikalbėjimą su „Lietuvos žinių“ reporteriu Kaune. Kad bendradarbiauti su klerikalinėms grupėms, tai bendradarbiauti visu frontu ir smerkti viską, kas tik klerikalizmui nepatinka. Vadinasi, kaijioji kraštutinybė — bolševizmas siekia dešiniosios kraštutinybės — klerikalizmo, kad draugiškai apsikabinti ir saldžiai pasibučiuoti. Dieve jiems padėk!

Brooklyno bolševikų organo redaktorius atsiliepa į mūsų pastabą, kad bolševikų laikraštiniškai neturi teisės klisti į SLA. reikalus nebūdami šios organizacijos nariais. Jo argumentas, kad SLA. nėra jokia, Vitaitis nuosavybe, nieką netikina, kad jis turėtų teisės diktuoti S. L. A. nariams ką jie turi rinkti savo viršininkais. Visi žino, kad SLA. yra visų narių nuosavybe ir tik nariai turi teisę savo organizaciją valdyti. Taigi mūsų pastaba bolševikų laikraštiniškai nesumušama argumentas.

Beje, jis sako, kad bolševikai daugiau pasidarbavę Susivienijimui, negu Vitaitis. Kur gi ne! Visi SLA. nariai žino, kad bolševikai per kelioška metų grįvo Susivienijimą ir pagaliau 1930 metų Seime jį suskaldė nutėmpė į teismą, išpuđami kelis tūkstančius dolerių Susivienijimui. Juk tai nemenkas „pasidarbavimas“.

Pasigailėjimo verti juokdariai tie bolševikų laikraštiniškai. Pajiniojasi, vargšai, kiekvieniame žingsny. Mat kažionis, iš Maskvos įsakymu veidmainiauti nelėngvos pareigos.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Ši skyrių veda DR. P. Z. ZALATORIS, 1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

UŽNUODINTI TONSILAI.

Rašo DR. P. Z. ZALATORIS.

Šiandien vis daugiau ir daugiau įsitikinama, kad uminiai bei chroniški tonsilų susirgimai būvę gydyti visokiomis priemonėmis ir žymiai pagerėję, bet nevisai išgydyti, o tik laikinai pasitaisę. Praėjus keliems mėnesiams, kartais metams, tokie ligoniai vėl pradeda sirgti uminiais susirgimais. Čia jau lengvai galima suprasti, kad nuodai iš tų tonsilų nebuvo pilnai pašalinę. O tonsiluose užsilikę ir pasislėpę nuodai patenka į kraują ir pasiekia visas kuno dalis cirkuliacijos taku.

Mat iš širdies išėina didelė kraujagyslė, kuri dalinasi į mažesnes gyklas, o tos vėl išsidalina į didelį skaičių mažesnių gyselių, o šios dar į mažesnes gyseles. Gi tos išsišakoja į tokias mažutes, kur jau žmogaus akis negali įmatyti, jos yra vadinamos kapelerijomis. O iš jų mūsų kuno lastelės gauna svarų, gerą ir reikalingą maistą.

Kraujas, bėgamas per kapelerijas, keičiasi iš švaresnio į nešvarų, ir iš kraujagyslių grįžta per širdį į plaučius ir vėl atgal į širdį.

Kuomet kurioje nors kuno dalyje įvyksta užsikrėtimas, kuris susidaro del nuolat į kraują patenkanų bakterijų toksinų, žinoma, tada toks užsikrėtimas papuola į širdį ir tokiu būdu užkrečia visą kraują.

Reikia pasakyti, kad tonsilai yra gerai apsupinti krauju ir savyje turi jo daug. Į kiekvieną tonsilinį lobą irgi įeina tų arterijų. Čia jos vėl išsidalina į mažas šakeles, o tos — į daugybę kapelerijų, kurios aprupina tonsilinius lobus krauju.

Žinoma, kad tos arterijos, per kurias kraujas plaukia į tonsilas, išėina iš tos pacios sakos, iš kurios yra išaugę liežuvis, dantų, smegenų, veido ir kitų kuno dalių. O kraujas, grįždamas atgal iš tonsilų, dantų, smegenų, krutinės ir kitų kuno dalių išsilięja į tą pačią kraujagyslę, kur jis vėl grįžta į širdį.

Taigi, nesunku suprasti, kad kraujas susimašo širdy, kuris supluokia iš visų kuno dalių į ją, ir iš širdies vėl plaukia atgal į galvą, rankas, kojas ir kitas kuno dalis.

Vienok, ne iš visur švarus, neužkrėstas kraujas grįžta į širdį. Jei kur nors kune atsiranda žaizda bei užsikrėtimas, tai jau iš ten kraujas grįžta su bakterijomis bei nuodais. Kuo didesnis ir pavojingesnis užsikrėtimas, tuo daug daugiau pavojaus susidaro abelnei sveikatai.

Reta kita kuno dalis turi tiek daug užsikrėtimų, kiek tonsilai. Iš užnuodintų tonsilų užterštą kraują, grįždamas į širdį, ir iš ten tekdamas po visas kuno dalis, jas užkrėsdamas. Todėl daugybė ligų ir kyla del kraujo užsinaudijimo tonsiluose.

(Daugiau bus)

Krašto Gynimo Mokykloje

Spaudos Atstovams Parodytas Gaižurų Poligonas ir Karo Pratimai.

Yra Lietuvoje vieta, kurioje gyvenama atskiru savitu gyvenimu, mažai panašiu į ramų kaimo ar truksmingą miesto gyvenimą. Ta vieta tikrai yra nepaprasta ir ypatinga. Tai Lietuvos kariuomenės vasaros pratimų stovykla, Gaižurų poligono vadinama. Ten kiekvienais metais nuo ankstyvo pavasario ligi vėlyvo rudens atlieka specialius vasaros pratimus visos Lietuvos kariuomenės dalys. Gaižurų poligonas yra didelės reikšmės praktiška kariuomenės mokykla. Ten dirbama taip intensingai, kad labai dažnai darbas eina nesustodamas ir dieną ir naktį.

Šiuo laiku, kaip ir kiekvienais metais, Gaižurų poligone darbas eina visu smarkumu. Pirmosios poligono pamainos kariuomenės dalys skirtuosius pratimus jau baigė atlikti ir liepos pirmomis dienomis iš poligono išvyko į savo nuolatines būstines, o į poligoną atvyko kitos naujos kariuomenės dalys. Darbas tęsiasi toliau — kiek jo nepertraukiant.

Supažindinti visuomenę su kariuomenės darbu ir gyvenimu Gaižurų poligone, kariuomenės štabo spaudos ir švietimo skyrius liepos 1 d. suorganizavo į poligoną specialų spaudos atstovų išvyką. Išvykai vadovavo minėto skyriaus viršininkas, pulk. J. Šarauškas. Spaudos atstovai iš Kauno karišku automobiliu išvyko anksti rytą ir poligone išbuvo ketelė valandų. Poligone jie stebėjo tam tikrą karo pratimą ir arčiau susipažino su poligono gyvenimu.

Spaudos atstovams demonstruotas karo pratimas darė labai gražaus įspūdžio. Buvo vaizduojama puolamosios kautynės, „saviškiai“ puolė ir savo smarkia ugnimi naikino „priešą“. Pratimo kautynės vyko gražiam poligone, Batrakių rajone. Pratimą stebėjo krašto apsaugos ministeris brig. gen. Dirmontas, kariuomenės vadas gen. št. pulk. Rastkis ir labai didelis burių karininkų. Kai spaudos atstovai atvyko į Batrakas, ten jau buvo „karo stolių“.

Po to spaudos atstovai apžiūrėjo kelias poligono stovyklas. Tenka pabrėžti, kad Lietuvos kariai poligone, skirdami daug laiko ir enerijos kuogeriau pasirengti būti geraiis tėvynės gynėjais, nemaža dėmesis kėipia ir į kitus naudingus, gražius dalykus. Jų visos stovyklos papuoštos kuograziausiais meniška sukurtais arnamentais, patriotiniais šukiais, paveikslais, paminklais, biustais, figuromis ir pan. Visa tai yra daugiausia eilinių savamokslų kareivių darbas. Matyti Lietuvos kariuomenė turi netik gerus kovotojus karius, bet kartu ir daug gabių meno žmonių.

Pats poligono gyvenimas yra savotiškas, tačiau gana įdomus ir linksmas. Poligone nors ir daug dirbama, tačiau ten nuolat atidainos, visados yra gyva nuotaika.

Lietuvos kariai poligoną labai mėgsta. Jie sako, kad ten nors ir tenka daugiau padirbėti, tačiau viskas yra įdomiau, įvairiau. Apie poligoną ir jo gyvenimą kariai yra sukūrę ir dainuoja daug gražių dainų. Tsb.

SVEIKATOS IR SOCIALIS DRAUDIMAS KLAIPĖDOS KRAŠTE.

Klaipėdos krašto statistikos biuro duomenimis, 1936 m. buvo apdrausta ligonių kasoje 21,369 asmenų, iš jų 12,500 moterų; 1926 m. buvo tik 17,700 asmenų. Darbo sritimis priverstinio draudimo nariai taip skirstomi: pramonės, prekų ir verslo — 16,000; žemės ūky — 7,600; narių nepažinomas (tarnai ir tarnaitės) 2,500 ir nepastovaus darbo — 1,400.

Narių medicinos pagelbė išleista 1935 m. 2,500,000 lt., 1934 m. 2,900,000 lt. Tuo būdu vienas narys išlaidoms padengti turėjo sumokėti 96.65 lt. ir 1934 m. — 110 lt.

Klaipėdos krašte veikia 7 ligoninės, kurios turi 674 lovas, jų skaičius per paskutinius dvejus metus nepadidėjo. Iš viso gydytojų Klaipėdos krašte 1936 m. buvo 66 (1935 metais 57). Daugiausia gydytojų buvo Klaipėdos mieste, būtent — 44, Silutėje — 9, Pagėgių apskr. 7 ir Klaipėdos apskr. 6 gydytojai. Vaistinių iš viso yra 15.

Didžioji Žemaitijos Romantika

Ilgiausia šventė Lietuvoje. — 200,000 Maldininkų. — Didžioji Elgetų Armija Kovoje už Buvi. — Bekojai Šoka, Nebyliai Dainuoja. — „Kinijos“ Magai ir „Indijos“ Fakirai. — Tukstančiai Miega po Atviru Dangumi.

Kasgi Lietuvoje negirdėjo apie garsius žemaičių kalvarijos atlaides? Tokių žmogų tikrai būtų sunku surasti. Šie atlaidai prasideda liepos 2 ir baigiasi liepos 12 d. Bet tai tik oficialiai. Istikrųjų jau nuo birželio 25 d. kalvarijoje prasideda pasiruošimas tiems atlaidams, o likvidacija tęsiasi iki 15—17 d. liepos. Paprastai atlaidų metu kalvarijoje esti 16—18 tukstančių žmonių, o per visą atlaidų laiką ši mažą žemaitijos miesteliuką aplanko apie 150—200 tukstančių maldininkų, biznierių, elgetų, smalsnių ir kitokių piligrimų.

Paprastai kalvarija tylus, ramus miestelis. Darbymečio metu vidurdiinį gatvėje retai sutiksi žmogų. Bet jau nuo birželio 20 gyventojų namuose vyksta pasiruošimas atlaidams. Skerdžia, mėsinėja bekonas, da ro dešras, sunkia duonine, obuolių ir kitokių girą, paskui, pradeda kepti pyragus, bandeles, ragaišius. Apsukresni pasigrieba valstybinės ir padeda ją į saugią vietą. Visa tai maldininkams, paroduoti už gerą kainą, su pelnu. Birželio 25 d. jau renkasį „bagamazninkai“, cirkai, fokusininkai, balagansčikai, saldainių, teslainių, ledų, kėpurių, įvairios galanterijos pardavėjai. Renkas vietos, varžosi, barasi, kolijosi, į žemę kala baslius, tempia lopytus brezentus ir maišus: reagia palapines. Čia jų savininkai apsigyvena, nakvoja ir prekiauja. Iš anksto plaukia elgetų pulkai ir taip pat varžosi, net antausius skaldo del geresnių pozicijų.

Vaziuoja Telsių vieškeliu. Jau plaukia vežimų, bricėkų, autobusų ir sunkvežimių upė. Gretimais keliukais taip pat plaukia nenutraukiama srovė vaziuotų ir pėsčių, nes jau liepos 10 diena, pats atlaidų įkarštis. Dar 3 klm. ligi miestelio, o ten, kur stiepiasi bažnyčios bokštai, girdėti duslus užimas, panašus į Niagaros brioklio kritimą. Prie pirmųjų sodybų jau negalima prisikasti. Automobilis įstringa įvairių susisiekimo priemonių juroje, paskesta margoje minioje — tenka jį palikti. Gatvėje kiekvieną žingsnį tenka prisikinti alkanėmis. Tiršta minia vargšą individą stumdo, zuliną, neša pasroviui. Su kelionės draugu negalima susikalbėti — reikia šaukti iš visų plaučių. Trukšmas nesvietiškas.

Šventoriuje minia, kaip sugulusių rugių laukas. Čia uodas snapo neįkiš. Skamba varpai, cignorieliai, gieda elgetos. Kartais tą alasą perskrodžia isteriškas klyksmas. Čia subanguoja minia, o iš jos išneša apalpusią moterį, kartais vyrą. Neša juos pas felerį, pas skautų sanitarus atgaivinti, pirmą pagalbą suteikti. Patogioji vietoje stovi gaisrininkų būrelis — laukia aliarmo signalo. Iš visų aplinkinių miestelių sukviesti policininkai nardo minioje susilę, suplūke. Čia vieną apvogė, kitam kišenę nupiovė, autobusas žmogų sužalojo, vežimai susidūrė, girtas trukšmą pakėlė, žemaičių bernai susigaučijo su „bagamazninkais“, ten kilo peš tynės... Čia tvarkdariams nema žiau darbo ir rūpecio, kaip Londone per karaliaus vainikavimo iškilmes.

vyksta gyva prekyba, biznis. Geri saldainiai! Karštos dešros! Skani, salta gira! Kvasas, limonadas! Ei, kojainės, silkinės skepetos, spilkos, veidrodėliai, karoliai! Prašom prie dešrų, prie siltų kopustų! Knygos, knygos geros knygas!... Tas reklaminis klyksmas apkurtina geriausią klausą. Ir visos palapinės pilnos valgančių, geriančių. Tukstančiai išalkusių ir ištroškusių duoda pelnytį. O toliau minia grudasi į cirką. Už 20 centų žiuri perkarusio vilko, meškos, barsuko, stebisi, kaip klocnas kraiposi, kaip „ar tistas“ šoka pro peilius nusmai gytą lanką, kitas ryja degančias pakulas, trečias bado krutię ir rankų raumenis adatomis, vinimis. Įsega spilką į kaklą — kraujas nebėga. Perduria vielos kablį per krutię, prie jo kabina 10 klg. svarstį — prasom, neskauda!... Ten vėl kažkokis „magas“ iš popierio dėžės leidžia pauksčius, traukia iš burnos žaličius, iš tuščios skardinės traukia morkas, kiaušnius, duonos kepalus. Kitas su delnu kala vinis į storą lentą, vaikščioja ant stiklų. O visi tie fakirai ir magai atvykę iš Kauno, Šiaulių, Mariampolės...

Viespatie! Kiek elgetų, lozorijų! Kilometrines virtinės. Čia lozorius sulankstytais sanariais, iškraipytomis rankomis, kojomis, persuktu veidu. Čia barzdila rodo atvizaizdas. Grupės aklyji, atmetę augstyn galvas gieda. Kiti tampo armonikas — prie tu daugiausia žmonių. Neregiai su smuikais, bugnais, birbynėmis. Raiši, kurti, berankiai, bekojai, paraližuoti sėdi ar guli vežimeliuose. Vieni gieda garsiai, urmu ir pavieniai, kiti garsiai poteriauja, tretit traukia litanijas, dar kiti tik nuolat bumba „melskis už dušias“. Bet visiems krinta į kep. „s, rankas, dėžutes vario-kai. „Pasimelsk už Antano dušią... Melskis už mano sveikatą...“ O jauna merguželė, pusamžė senmėgė, inteligentiška panelė patylomis každa egetai į ausį „Pasimelsk, prašyk Dievo, kad jis mane pamiltų... kad gaudiau gerą vyrą“.

Už miestelio kalneliai, ant jų koplytėlės — garsios kalvarijos. Nuo pat bažnyčios, per laukus, klonius, kalnelius, kelę tą kilometrų keliais ropoja vyrai, moterys, paaugliai ir vaikai. Vieni apsirūšę kelius skudurais, kiti nuogais, kruvinais keliais slenka ligi paskutinės kalvarijos. Eina pavieniai, būreliais, istomis parapijomis, su vėliavomis, giesmėmis. Vieni padarę įžadus, kiti prašo Dievulio sveikatos, laimės, mei-

lės, gero derliaus, dvasios šventos vaikams, vyrui, žmonai. Yra ir tokių, kurie meldžia ir bausti jų priešus, „pakaroti“ skriaudėjus, sutramdyti šmeižikus... Ir visu keliu abiem pusem tyso elgetų virtinės — jiems meta variokus.

Įdomios buva naktys. Maldininkų, elgetų, svečių pilnos grėčios, kluonai, daržinės. Šimtai miega soduose po medžiais. Šimtai snaudžia laukuose, šieno kugėse, pievose, pakrumėse, prie upelio. Vidurnaktį, prietamsyje, daržinėse juokauja bernai, klega merginos. Senieji pyksta, draudžia klykauti, gėdina, grasina. Patylomis vyksta flirtas, pažintys, pažadai... Ant šiaudų tamsoje užkandžiauja, geria pusbonkius, čulpia saldinius lelijėles. Čia pat elgetos, jau „pasitaisę, pagyvėję“, lozorai žvangina variokus, skaičiuoja dienos pelną. Daugelis degtine marina kirminą. Dieną buvę kurti, dabar girdi, „nebyliai“ dainuoja, raiši ir „bekojai“ jau šoka. Del biznio vietos, del guotio kolijosi, barasi, lazdomis barskina. Išstius tomus reikėtų prirašyti, kad atvaizduoti

Pabaltijos Valstybių Santarvė

Jau ne nuo šiandien Baltijos valstybės — Lietuva, Latvija ir Estija yra daugiau ar mažiau susirupinusios išlaikyti savo nepriklausomybę, išskodamos budų tarpusavio bendradarbiavimui. Pabaltijos valstybių geografine padėtis, arba jų teritorijų juosta, kuri skiria vakarių Europą nuo Rytų Europos, yra vokiečių ir lenkų dėmesio centras, kur vieni ir kiti nuo senų laikų siekia įsitvirtinti. Šis pavojus Lietuvai, Latvijai ir Estijai grėsia ypač iš Vokietijos pusės, kurios nacionalizmo politikos vadas ir diktatorius Hitleris tą viešai yra deklaravęs savo politinių siekimų pagrinduose „Main Kampf“. Šitie vokiečių imperializmo siekiai anksčiau ar vėliau gali virti dideliu pavojumi Lietuvai ir kitoms Pabaltijos valstybėms. Pabaltės valstybės tą jaučia ir iesko budų tiems pavojams šalinti.

Pabaltijos Valstybių Santarvė.

Vokiečių rudojo imperializmo aktyvaizdoje prieš kelerius metus Lietuva, Latvija ir Estija, kurios pačios, vienos kitoms padedamos, iškovoję savo nepriklausomybes, sudarė vadinamą Pabaltijos valstybių santarvę. Nors tos santarvės sudarymui visokiais budais kenkė Lenkija ir pati siekė į ją įeiti, o tuo susilpninti Lietuvos teisėtą pretenziją į pagrobta Vilių ir kitas žemes, tačiau šiandien Pabaltijos valstybių santarvė yra įvykęs faktas ir daug žada santarvės valstybių politiniame gyvenime.

Šis faktas arba Pabaltijos valstybių santarvė, jeigu ir ne-

bent dalį tų scenų, vaizdų, dramų, komedijų, kurios vyksta atlaidų naktimis pastogėse ir po atviru dangumi.

Miestelyje, palapinėse, šventoriuje, kalvarijų kalnuose sutiksi žmonių iš visų Lietuvos vietų. Rasi pažįstamų iš Kauno, tarnačių, ponių, panelių, studentų, valdininkų, ponų su nuosavais auto. Žemaičių kalvarija — tai italams Roma, arabams Meka, žydams Jeruzalė raudų siena. Kalvarijos atlaidai yra didžiausi Lietuvoje, ilgiausiai trunka. Ir nė vienas kongresas, sąskrydis, iškilmės nesutraukia tiek žmonių, kiek kalvarijos atlaidai. Šiomis dienomis dulka vieskeliai į visas puses — iškeliauja „bagamazninkai“, biznieriai, cirkai ir elgetos. O kalvarijos gyventojai skaičiuoja gryną pelną ir valo iš pagrindų visus pašalius.

Kalvarijos atlaidai pademonstruoja didžiausią ir įdomiausią žemaitijos, o gal ir visos Lietuvos, romantiką, kuri perlo gyvenimo šimtmėčius ir dar nesirengia išnykti. (Sekm.) J. Sakalas.

litinis karas nuolatai iškelia įvairių konfliktų ir pavojų pasaulio taikai. Beverdant politinio karo katilui Ispanijoje, ypač dažnai apsiniaukia padangė tu valstybių, kurios šiandien bijo Etiopijos (Abisini-jos) likimo iš rudojo imperia-lizmo pusės. Taigi, suprantama dalykas, mums yra džiugu matyti tą pasaulio taikos siekiančių valstybių susidomėjimą Pabaltijos santarve ir įvyks-tančiomis Pabaltės užsienių reiš-kaų ministerių konferencijomis, nes nuo tvirtesnio pasaulio taikos išlaikymo daugiausia pareina ir Pabaltės valstybių laisvė ir nepriklausomybė. Tik savo taikiu ir glaudžiu politi-niu, ekonominiu ir kulturiu bendradarbiavimu Pabaltės val-stybių gali atkreipti kitų val-stybių susidomėjimą ir simpa-tijas. Todel įvykusioje Pabaltės valstybių politikos vadų konfe-rencijoje Kaune be politinių klausimų, nemažesnę vietą užė-mė ekonominio ir kulturinio bendradarbiavimo problema, o šios sū valstybių ateitis dau-giausia ir pareis nuo jų visapu-siško bendradarbiavimo.

Pabaltės Valstybių Konferencijai Kaune Pasibaigus.

Is eilės šeštąją Pabaltės valstybių santarvės politikos vadų konferencija atstovavo Lietuvos užsienių reikalų ministeris Lozoraitis, įgalotas ministeris ir nepaprastas pasiuntinys Rytogjeiž. V. Vileišis ir įgaliotas min. ir nepaprastas pasiuntinys Taline Br. Dažidė ir kiti; Latvijos užsienių reikalų minist-teris Munteras, įgaliotas minist-teris ir nepaprastas pasiuntinys Lietuvos Seja ir Estijos Reijus su įgaliotu ministru ir nepaprastu pasiuntiniu Oepiku. Ši šeštoji konferencija užsitęsė tris dienas (Pereitam „Tėvynės“ num. buvo rašyta apie konferencijos nutarimus. „Tėvynės“ Red.).

Baigiant tenka pabrėžti Britų ir Sovietų Rusijos pažvalgas ir Pabaltijos valstybių santarvę ir ministerių konferenciją. „Temps“, rašydamas apie Pa-baltės valstybių užsienių reika-lų ministerių konferenciją Kau-ne, ryšium su lordo Plymoutho vizitu, konstatuoja didėjantį Anglijos susidomėjimą šiaurės rytų Europos likimu. „Temps“ neabejoja, kad Pabaltės valsty-bės yra suinteresuotos pasaulio taikos ir Tautų Sąjungos prin-cipų išlaikymu. Griežtai saugo-damos savo laisvę ir Baltijos jurą, kurios yra Baltijos val-stybių užsienio politikos pagrin-dinis principas, jos stengiasi palaikyti pusiausvyrą tarp Sovi-ety Rusijos ir Vokietijos, „Pa-baltės valstybės rašo „Temps“, esas butinas taikos ir tvarkos saugojimo šioje Europos dalyje elementas... SSSR oficiozas „Pravda“, plačiai komentuoda ma Pabaltijos santarvės konfe-renciją, pažymi tos konferenci-jos reikšmę, kuri natūraliu bu-du atkreipė į save stambių Eu-ropos valstybių dėmesį, kurį

Šiandien Europa atsidurė to-kiuoje bukėje, kad Ispanijos po-

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS

B A I M Ė .

Mūsų kaimyno, Karklinio, lankoje buvo likęs nuo senovės be rentinio neaptvertas šulinys. Vieną kartą, prieš pat Kalėdas, kažin kokių budų buvo pasilikęs vienių metų versis neuž-darytas į tvartą. Bevaikštinė-damas, versis įpuolė dvilinkas į negilų apie dviejų metrų sau-są Karklinio šulinį. Neviendam-skis, grįždamas išvakaro, pakū-res pirtį, išgirdo, kad prie Ne-nupės kranto kas tokis nežmo-gaus balsu labai sunkiai du-sauja. Jis, eidamas namo ir po keletą kartų stapteldamas, pa-siklausė ir nieku budu negalė-jo išspresti, iš kur tokis niekuo maz jo gyvenime pirmiau ne-girdėtas balsas, lyg is po žemės išsiveržęs, ore tik augstai išsi-plėčia. Persitikrinęs, kad dusa-vimas visai arti jo, kelis kar-tus persižegnojęs, dui bėgti linkui namų. Mat, vargšas pa-manė, kad jį „velnias“ iš pirties lydi. Pirtyse, kurios budavo statomos gale lauko, kad gais-rui kilus kitų triebesių nepa-de, tu, „velniai tik ir prisilai-kydamo“. Budavo sakoma, kad jaunimas — vyrai ir mergos — prieš pietus, persipietimis ir popietėmis suėdavo į pirtį pus-valandžiui pailsėti ir po ardaus pagulėti, o kuomet pirtyse lan-gyros nėra, tai mažos skylės, ku-riuos ryšiais budavo dručiai už-teris Munteras, įgaliotas minist-teris ir nepaprastas pasiuntinys Lietuvos Seja ir Estijos Reijus su įgaliotu ministru ir nepaprastu pasiuntiniu Oepiku. Ši šeštoji konferencija užsitęsė tris dienas (Pereitam „Tėvynės“ num. buvo rašyta apie konferencijos nutarimus. „Tėvynės“ Red.).

poilsio valandomis talkininkai suguldavo po ardaus, tai seniai budavo sako, kad niekuo dau-giau neužsiimdavo, kai tik nuo-dėmiavimu, davatkoms po ar-dais budavę nevieta. O tas, bu-davo, paeina nuo to, kad pirty-se „velnių knibždėte knibžda“, kai tarakonų ne higieniškoj virtuvėj apie pečių. „Velniai“ tu pertraukų tik ir laukdavę, kad susirinkusius bernus su mer-gomis galėtų prigundyti „prie grieko“. Merginos, patekusios bėdon, budavo ir teisinasi, kad nežina kas yra tėvu, nes pirty obuolį valgysiu, kur amžina tamsa viesi.

Kalbant apie baimę, kiek žmonės tos baimės išskendavo nuo slogučių? Budavo guli šalinėje ant šieno, tai vos pradėsi nigdytis, kai išgirsti kad ateina slogutis, net visa šieno šalinė linguoja. Na, ir kaip prisit-artina, tai pirmiausia pradeda nuo kojų ir prisilėgia visą taip, kad nieku budu nepasijudinsi: net nei balso negalima išduoti, nei pirštu pakrutyti. O jei prisil-kaikytų pusvalandį, tai tikrai paliktum į blyną suplutas.

O kiek įvairių rusių stebuklų budavo, kurių žmoanės bijoda-vo! Bet, laiku bėgant ir apsi-švietimui plečiantis, Lietuvoje visuose kampuose pradėjo jėiti šviesos spinduliai, kurie išaiki-no žmones baimę. Pranyko „vel-niai“ iš pirties. Numirėliai pat-žudžiai iš kapų jau nepareina. Moka žmonės apsaugoti ir nuo slogučių, gulėdami ant šo-no.

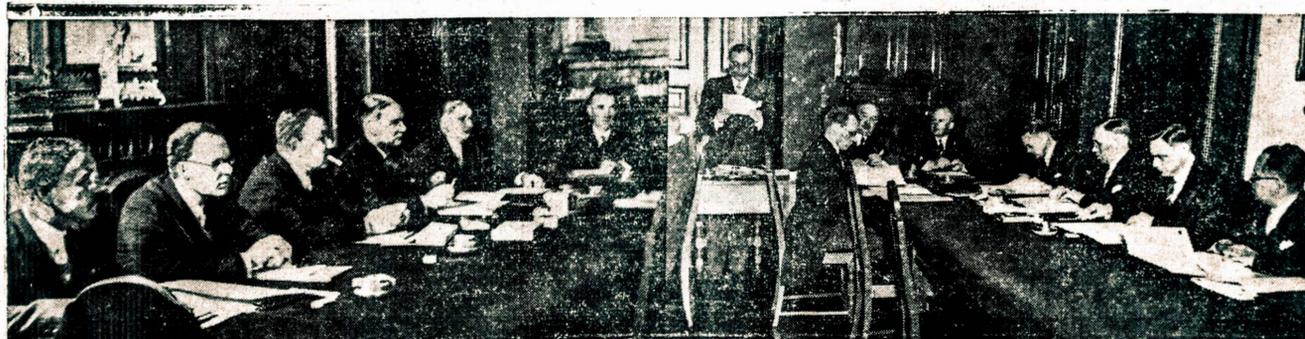
Susipratimai žmonėse, kaip atsikratyti baimės, kad nereik-ėtų gydytis bardois plaukais nuo ramumo. Protiskai subren-dęs žmogus, neprivalo nieko bi-joti, jei joks apčiuopiamas pa-vojus negresia.

Vaikas, kartą nudegęs piršte-lius, antru kartu saugojasi, nes skaudus patyrimas išgasdi-nes vaiką, duoda jam supratim-ą, kad reikia saugotis ugnelės. Kitas berniukas persipiauja ranką su peiliu ir po to ilgai bijosi paimti peilį į rankas.

Mes, suaugusieji, neretai esame mažiau atsargūs už vaikus. Nekartai prityrimas mus taip apdegina, kad rodos jau turėtu-me atsiminti ir šalintis visą savo amžių. O vienok dar vieno skandalo obalsiai nuskambė-jo, jau vėl prie aitoriaus, ar li-goninėje atsiduriame.

Mes papratę sakyti, kad kar-žygiai nebijo mirties; kad mu-sų Darius su Girėnu buvo toki drašus, kad nepaisė mirties pa-vojaus. Labai reikia paabejoti, kad bent vienas iš tų, kurie ri-ziškuoja savo gyvybę del garbės tautos ar mokslų pasisvečia, neturi baimės. Baimė yra pri-gimties dalykas. Tai instinktas, su kuriuo ir mokslas skaitosi. Kaip gi nebijoti, kuomet žinai, kad tavo gyvybei grėsia pavo-jus. Baimė turi ne vien žmonės, kurie supranta mirties pavojų. Ją turi ir visi kiti gyvunai, pra dedaat nuo mažiausio vabalėlio ir baigiant milžiniško didumo sutvėrimais. Naminiai gyvuliai, kurie atsiradę ir auklėti prie žmonių, rodos jokio pavojaus nepatyrę, vienok yra pilni bai-mės. Arkliai, šunės, katės ir net paukšteliai, uždaryti nar-veliuose, turi baimę. Abėnai, palyginus žmogų, kaipo civili-zuotą sutvėrimą su kitais gy-vunais, per apsišvietimą turėtų prasalinti iš savo jausmų bai-mę.

(Užbaigta)

Pabaltės (Lietuvos, Latvijos ir Estijos) užsienių reikalų ministerių reikalų ministeris Lozoraitis. Už stalo sėdi visų trijų valstybių konferencijos delegatai.

Lietuvių Budo Bruožai

Lietuviai, kaip ir kiekviena kita tauta, turi ypatingą, kurios ją išskiria iš kitų. Tai galim vadinti lietuvių budo. Žinoma, mūsų tautos budą lengviausia pastebėti svetimsaliui ir svetimtaučiai. Bet vis dėlto tai gali padaryti ir lietuvis. Mat, seniau yra buvę, pagaliau ir dabar yra faktų ir atsitikimų, iš kurių galime spręsti apie lietuvių budo bent pagrindinius bruožus. Juos pažinus, galima mėginti daryti sprendimų ir apie mūsų tautos ateitį. Juk tiek paskiro žmogaus, tiek istiesios tautos gyvenimui yra svarbiausia dvasinė prigimtis bei budas.

Pirmiausia, savojo krašto, savosios žemės meilė. Nedaug tėra tautų, kurios būtų taip suaugusios su gimtąja žeme, kaip lietuviai. Nuo priešistorinių laikų jie sėdi tose pačiose vietose. Anksčiau buvo manyta, kaip ir dabar archeologijos ir istorijos moksluose įsigalėjo naujoji pažiūra.

Si ypatinge, be kitų veiksnių, išsaugojo mūsų kalbą. Kaimo žmogus ir patsai kaimas yra neatmezgamai susijęs su žeme, galima sakyti, augt su auges su ja. Čia, ne kur kitur, geriausia išliko gražioji mūsų kalba. Miestai šiuo atžvilgiu pasirodė labai apsileidę; ana, istorija kalba apie jų gimtosios kalbos didžiąją nuodėmę.

Su krašto meile greta eina tėvynės gynimas. Jei lietuvių tauta nuo neatmenamų laikų išliko senose sodybose, tai neįvyko atsitiktinai. Ne. Tai pasipriešinimo ir kovų padarinys. Žinoma, buvo ir kitokių priežasčių, bet viena pačių svarbiausių, tai pačių lietuvių pastangos ir kovos. VII—X amžiuje, vadinamais vikingų laikais, lietuviškų giminių neįstengė pavergti nei švedai, nei danai. Baltijos pajūris išliko lietuviškam. Matyt, lietuviškų giminių kardas vikingams — plėšikams neleido įsigyventi gintariname pajūryje. Už Vislos gyvenę lenkai, galima sakyti, nedrįso pulkti lietuvių žemės. Dar daugiau, pačios lietuviškos giminės užpuldinėjo lenkus. Patys nepajėgdami atsigtinti, jie atsikviė vokiečių kryžiuočių ordina.

Besigindami nuo rusų, lietuvių patys užėmė didžiulius jų žemės plotus.

Daugiausia lietuviškoms giminėms teko kovoti su atėjūnais kryžiuočiais. Tai buvo vienuolika, stipri organizacija. Pagaliau, ją rėmė visos krikščionių pasaulio galybės, net visa Europa. Tik stebėtis reikia, kad mūsų senoliai nei to nepabūgo. Jie šoko į žutbutinę kovą ir tą žemę, kuri buvo prisigėrusi jų prakaito, dabar gausiai su vilgė savo krauju Tėvynės gynimo reikalas buvo pirmoje vietoje. Istorijos šaltiniuose išliko duomenų, jog vengiamtiems karo buvo grasama mirtimi.

Toliau, reikia suminėti nepaprastą drąsumą. Vokiečių, lenkų ir rusų šaltiniai pilni pagyrimų lietuvių kariams. Nors šioms tautoms lietuvių buvo priešai, vis dėlto ir jie negalėjo atsistebėti mūsų senolių narsumu. Kryžiuočių rašytojai manė, esą lietuvių velnio įkvėpti. Lietuviai mirti nebijojo, galima sakyti, mirties visiškai nepaisė. Jų narsumo įrodymų yra pasipriešinimas kryžiuočių ir beveik visos Europos galybei. Tai buvo XIII ir XIV amžiuje. Ypačiai pasižymėjo lietuvių giminė prusai. Kryžiuočius jie atėvė atėvėjais sutruškino. Jei pagaliau jie suklupo, tai dėl to, kad visa Europa atsikreipė prieš juos. Amžiną narsumo garsą Vytautas su

savo lietuviškais pulkais pelnė Gruonyaldo kautynėse.

Lietuviai yra giliai religingas. Taip buvo pagonybės ir krikščionybės laikais. Senovėje karo žygiai buvo jungiami su religiniais apeigomis. Bent kai kurie karo vadai drauge buvo ir kunigais. Kai kurie istorikai taip mano ir apie didžiuosius kunigaikščius. Kai paskui lietuvių tapo krikščionimis, tai naujuoju tikėjimu jie persiėmė ligi sielos gelmių. Ir šiandien maldingumui jie pralenkia ne vieną senos kultūros Europos tautą. Pvz., italas stebisi, kaip Lietuvoje žmonės gali bažnyčioje taip ilgai išbūti ir tai geroką laiką tarpą klupodami...

Dar reikia suminėti taikingumą. Patys seniausieji istorijos šaltiniai šį dalyką brėžte pabrėžia. Lietuviai sugyveno su savo kaimynais. Jei kartais kariavo, tai matyti del to, kad buvo užpulti ar šiaip kurio reikalo verčiami. Tiesa, lietuviška prūsų giminė nužudė keletą krikščionybės skelbėjų, bet tai įvyko po to, kai naujojo mokslo skelbėjams iš pradžių gražumau, paskui griežtai buvo įsakytas išsikraustyti. Kai įspėjimo nepaklausė, tada tik jie nužudė.

Pagaliam, lietuvių gabumas. Apie tai liudija jau iškasenos iš akmens ir žalvario amžių, vadinasi, keli tūkstantai metų prieš Kristų. Paskui apie lietuviškų giminių, palyginti, augštą kultūrą rašo I—II amžiaus garsus romėnų istorikas Tacitas, garsus IX amžiaus keliautojas — jurininkas Wulfstano — ir kiti rašytojai. Ir XIII amžiuje svetimtaučiai autoriai augštai vertina tų gyventojų ypatingą karjavimo ir karo technikos gabumus. Sakysim, prusai ir kitos lietuviškos giminės kryžiuočių pilims imti vartoja tam tikras mašinas. Galima pastebėti, jog per upes trumpu laiku sugėbėdavo pasistatyti tiltus. Pagaliau, jau iš XIV—XV šimtųjų turime žinių, kad Vakarų Europos žmonės gerėdavos lietuvių meniškais dirbiniais.

Aiškus mūsų tautos gabumo įrodymas yra tai, jog daug lietuvių įvairiais laikais nusipelnė mokslui ir šiaip kulturai. Žinoma, tie nuopelnai ir šiaip kulturai. Žinoma, tie nuopelnai ir vardai priskirti svetimoms tautoms, kadangi Lietuva anuomet buvo nustojusi nepriklausomo ir jos gyventojai neskirta nuo svetimųjų, dažniausiai jos kaimynų. Ir šiaip lietuviškas kraujas apvaisino ne vieno mūsų kaimyno dvasią.

Dar nėra nei 20 metų, kai Lietuva atgimė nepriklausomam gyvenimui, o kai kuriose kultūros srityse pasivijo ir net pralenkė senąsias Europos tautas. Pvz. mūsų sportą pasaulis gražiai įvertino. Juk amžini yra Dariaus, Girėno ir Vaitkaus vardai. Krepšinio sporte mūsų komanda yra pirmoji Europoje.

Dar sąvaine iškilą lietuvių ištingumą ir ištvėrmę. Didžiausias to įrodymas yra atkovaotas valstybinis nepriklausomumas. Pasalėčiams tai atrodo tiesiog stebuklu. Tuo tarpu čia nei daugiau, nei mažiau, kaip lietuvių prakaito, asarų ir kraujo vaisiai. Iš istijos eilės vardų suminėsimė Basanavičių, Šliupa, Kudirką, Maironį. Kai Drąs Jonas šliupas sielojosi „Aušros“ reikalais, tai vienas svetimtantis profesorius jam pastebėjo, girdi, „per vėlai gimėi, lietuviai jau baigia mirti“. Bet šis drąsus lietuvis, nežinodamas mokslininko orumo, teištarė: „Pažiūrėsim!“ ir kibo į

darbą. Vėlesni įvykiai parodė, jog mokslo apskaičiavimai buvo klaidingi. Mat, jie susikulė į lietuvių budo kietumą.

Nuoširdus, besąlyginis tiesos ir teisingumo idėjų gerbimas irgi yra lietuvių budo, sudedamoji dalis. Kai kryžiuočiai suklautojo krikščionybę, atseit, ją panaudojo savo medžiaginiais ir politiniams siekimams, tai lietuvių, šiaip palankus naujajam tikėjimui, ligi sielos gelmių pasipiktino ir griebėsi kardais. Del to jie ir nepriėmė Kristaus mokslo iš tokių misininkų. Jie negalėjo suprasti, jog galima vienai galvoti, o kitaip daryti. Panašus pasipiktinimas kėlė, kai lenkai sulaužė tarpautinę teisę. Nusileisti smurtui — netelpa lietuvių budo. Taip mums pasidarė aiškus dabartiniai Lietuvos santykiai su Lenkija. Kaip kryžiuočių laikais lietuvių gynė religijos tyrumą, taip dabar stoja už teisės neliečiamumą. Tuo mūsų tauta pafarnauja visais žmonių, mat, gina didžiulias vertybes.

Šitas bruožas leidžia suprasti, kad lietuviai linkę pasitikėti kitais. Bet čia jiems teko skaudžiai nukentėti. Mat, pasaulio valstybių politikoje, galima sakyti, nuo senų senovės naudojama labai dažnai neteisingos ir nešvarios priemonės. Lietuvius krikščionybę skaitė šventu dalyku. Tuo tarpu ne vienas jų kaimynas nesivarždamas ją naudojo kaip prie-

monę savo medžiaginei ir politinei gerovei. Kryžiuočius jau minėjome. Nekitaip elgėsi ir lenkai. Čia pavyzdžių pavyzdys yra jų santykiai su čekais husitais. Nors šie buvo bažnyčios paskelbti eretikais, Lenkijos vyskupai ir politikai, nors apsimetę esą geriausi katalikai, bet vis dėlto su jais XV amžiaus pradžioje padarė karo sąjungą ir drauge užpuolė kryžiuočių vienuoliją.

Suktą Lenkijos religinę politiką pradėjo jau vyskupas ir kardinolas Zbignevas Olesnickis. Ji nepakito ligi mūsų diena. Kadangi lietuvių ir krikščionybę į bažnyčią žiūrėjo kaip į šventus dalykus, o lenkų vyrai — kaip į politinę priemonę, del to prasidėjo masinis pirmųjų nutaimitas. Katalikiškumas buvo mefistofeliškai sutapdintas su lenkiškumu, o lietuviškumas su pagoniškumu. Lietuvių tauta gavo savo kailių pajusti, kas pasidarė, kai vieni nuoširdžiai brangina bendrąsias vertybes ir pagal jas rikiuoja savo gyvenimą, o kiti čia mato nelyginant šachmatų žaismą.

Žinoma, lietuvių tautos teigiamų ir neigiamų bruožų yra ir daugiau, bet mūsų suminėti tieji atrodo esą pagrindiniai. Juos peržvelgę, galime drąsiai žiūrėti į ateitį. Lietuvių budas yra pagrindas, galima sakyti, ir laidas augštai kulturai kurti. Dr. Jonas Matusas.

Kova Prieš Vabzdžius

Vabzdžiai — mūsų priešai visada mus puola. Jie sunaikina mūsų maistą ir pavojum stato mūsų sveikatą. Jie tvirtai platiną savo karalystę, jeigu mes nesiumame žingsnių juos kovoti.

Mokslas mums davė galingų ginklų kovoti prieš juos. Bet, kad mūsų kova būtų pasekminga — turi būti nepaliaujama. Tas daug kainuoja. Per depresijos metus butume neturėję reikalingų pinigų ir vyrų atlikti tą darbą, jeigu ne Federalių Darbų Progressas, kuris aprūpindavo WPA darbą vesti tą kovą.

WPA darbininkai nuodais apdulkina „Mormon svirplius“ (Mormon crickets) Idabo valstijoje; erkėmis užkrėstus galvijus jie pamerkia į nuodingą mišinį Texas valstijoje; New Yorke, Massachusetts ir kitose valstijose sulaikymui išsiplatinimo „olandiško skirpsto ligos“ (Dutch elm disease) jie genėja nesveikus medžius. Jie degina žiogus Wyoming valstijoje ir Mississippi valstijoje sulaiko smarkų užpuolimą „argentinškos skruzdėlės“ (Argentine ant). Negalima apkalnuoti šią jų darbą, nes jis neišpasakytai svarbus javų išgelbėjime ir sveikatos apsaugojime.

Ukininkai esanti ant pašėlusios, prisidėjo prie svirplių išnaikinimo projektų pereinant į Idabo, Nevada, Washington ir Utah valstijose. Jie išgelbėjo javus istisų apskričių nuo šitos plėgos, kuri neišpasakytai greitai naikina kukurūzų laukus.

Wyoming valstijoje, kur žiogas yra net aršesnis priešas už „Mormon svirplį“ WPA darbininkų kova apima visą valstiją. Jie užmūša žiogus, barstydami nuodingas sėlenas — jų takuose. Kova čia yra pusėtinai pasekminga, nes šitie vabzdžiai lenkia ir mokslas dar neišmanė būdą kaip sulaikyti lekiančią gaują.

Florida, Louisiana ir Texas valstijose, kur nuo 1906 m. Bureau of Animal Industry rimtai bando išnaikinti erkės, kurios užpuola galvijus, WPA darbininkai prie to darbo pri-

sidėjo peržiūrėdami ir pamerkdami galvijus.

Paprasta medžio erkė, arba šunies erkė, yra nešiotojai „Rocky Mountain taškuoto drugio“ (Rocky Mountain spotted fever), kuri liga yra mirtinga žmonėms. Šita erkė, vis auganti skaitliumi, pasirodė per pereinus metus vidurinėse Atlantiko valstijose. Projektai jos išnaikinimui, su WPA pagalba, dabar veikia Delaware, Maryland, Virginia valstijose ir District of Columbia.

Per 68 metus cigoniškas kandis (gypsy moth) išnaikino milijonišką skaitlių vaisių ir girių medžių šiaurinėse ir vidurinėse Atlantiko valstijose. Kovoti jį Bureau of Entomology pasiuntė 2,000,000 akru užkrėstą medžių žemę, mažą armią pašėpinių darbininkų, kurie nukirto 25,400 blogų medžių, apibarstė 151,400 akru miško, kuriuos buvo galima išgelbėti, išnaikino net 16,000,000 kirmėlačių ir apsidirbo su 5,495,000 kiaušinių kruvelių. Šitam milijoniškam išnaikinimo projektui net \$4,108,250 FERA ir WPA pinigais paskirta perreiktais dvejais metais.

Pašėpiniai darbininkai irgi peržiūrėjo 3,000,000 akru Naujosios Anglijos girių išnaikinti žeminius tinklus „brown-tail“ kandžio, kuris yra labai pavojingas obuolių ir laukinių vyšnių medžiams.

Arizona ir Florida valstijų vatos laukuose kovojama „thurbia weevil“ ir „pink boll-worm“. Šiaurinėse ir Digažnių Ežerų valstijose WPA peržiūrėjo 32,000 akru kukurūzų laukų, tikrai sužinoti kaip toli europiškas „corn-borer“ įsigavęs. Ir West Virginia turi projektą prašalinti „cedar gall“, kuris išsivysto cedro rūkio ir mokslas dar neišmanė būdą kaip sulaikyti lekiančią gaują.

Nuo vieno šalies krašto iki kito, pašėpus darbininkai kovoją juodąjį rūdį (black rust), baltosios pušies „blister“ ir panašius augalų užkrėtimus. Jie prakirto kelį per suvirš 4,000-

Mirė Ministeris Inž. V. Vileišis

Mirtis yra visuotinė prievolė, neišvengiama būtinybė. Tai paprasčiausias gamtos reiškinys — vieni traukiasi iš gyvenimo, kiti pradeda gyventi. Kultūros ir civilizacijos vertybės, kuriomis naudojames, yra daugiau mirusiųjų sukurtos. O tautos ir žmonių sudaro mirusieji, kurie jas yra sukūrę, tokia pat teise, kaip ir gyvieji. Tačiau mirtis atrodo neprasminga tada, kai pasiima kupiną gyvybės tvirtą organizmą, galėjusį ir pasiryžusį daug nuveikti gero visuomenėi.

Liepos 5 d. mirtis uždėjo savo šaltą ranką ant Lietuvos nepaprasto pasiuntinio ir įgalioto ministerio Latvijai inž. Vytauto Vileišio širdies.

V. Vileišis — žinomo lietuvių spaudos atgavimo kovotojo inž. Petro Vileišio sunus. Gimė 1887 m. lapkričio 11 d. Ufos mieste (Rusijoje). Mokėsi Petrapilio ir Vilniaus gimnazijoje, kur 1909 m. gavo brandos atestatą. Augstuosius mokslus ėjo Miuncheno politechnikume ir Petrapiljo susiekimo inžinierių institute. 1917 m. turėjo institutą nebaigęs aplėisti ir išvykti į Kaukazą pas tėvus. Iš Kaukazo 1921 m. grįžo Lietuvon. 1925 m. baigė Vytauto Didžiojo U-tą, įgydamas inžinieriaus vardą.

Vyt. Vileišis daugiausia dirbo susisiekimo ministerijoje. Grįžęs į Lietuvą, 1921—III—5 geležinkelių v-bos buvo paskirtas Kauno ruožo pirmos eilės techniku, V—18 — ruožo viršininko padėjėju, 1922—III—31 — I. e. ruožo viršininko pareigas, kuriose IV—14 buvo patvirtintas. 1927—IX—16 buvo paskirtas kelio tarnybos viršininku. Nuo 1929—IX—24 ligi 1934—VI—13 Juozo Tubelio su darytame ministerių kabinete buvo susisiekimo ministeriu. 1934—VIII—1 buvo paskirtas nepaprastu pasiuntiniu ir įgaliotu ministru Latvijai. Į Kauną buvo atvykęs dalyvauti Baltijos valstybių užsienio reikalų ministerių konferencijoje. Mirė širdies liga beidamas į savo butą.

Lietuva neteko inž. V. Vileišio kaip savo tikro sunaus, nuoširdaus tėvynės mylėtojo, šviesaus ir aktingo valstybės ir visuomenės veikėjo. Inž. V. Vileišis buvo geros širdies, gabus žmogus, nemaža vaisingo darbo mudirbęs savo tautai ir kitų valstybių gerovei. Už nuopelnus buvo apdovanojotas Lietuvos, Latvijos, Belgijos, Danijos valstybių ordinais, Estijos šaulių Erelio Kryžiaus ordinu ir kt.

Inž. Vyt. Vileišis buvo palaidotas valstybės lašomis. Liepos 5 d. velionies lėšomis transportuotas į Igulos bažnyčią, kur daug žmonių lankėsi atiduoti paskutinės pagarbos. Trečiadienį, 9 val. įvyko pamaldos už velionies vėlę, o 16 val. — kuno transportacija į kapines. Kuną palydėjo amžinou poilsio vieton velionies našlė, šeima, giminės, respublikos prezidento atstovas, p. Smetonienė, vyriausybės atstovai, Latvijos prezidento atstovas min. Munteris, dipl. korpusas, ministerių ir kitų valdžios įstaigų atstovai, kariuomenės ir šaulių Sąjungos vadovybė, tautiškosios organizacijos, velionies pažįstami ir didelė žmonių minia. J. V. as.

900 akru pušuočių kalnų visose 48 valstijose rasti ir išnaikinti to medžio parazitai. WPAIS.

Mūsų Dienų Pasaulis

Rašo Vyt. Širvydas.

Krizė Rusijoje. Buvęs Londono „Times“ redaktorius ir žymus politikos reikalų sekėjas, Wickham Steed, štai ką „Atlantic Monthly“ žurnale, liepos mėnesy, pasakoja del įvykių Rusijoje, kurie pasaulį tiek sudomino ir sukrėtė.

Boševizmas, jis sako, tai seniausia, moderninės Europos veidą pakeitusi, revoliucinė diktatūros sistema. Ir, gali būti, ji bus pirmutinė supūti. Tačiau, pasiūreikime, kuriomis aplinkybėmis dabartinė krizė Sovietijoje kilo. Rusų komunizmas, galima sakyti, yra užnėrimas politiniai neprityusių žemdirbių miniai tų ekonominių teorijų, kurias Karolis Marksas, 1848 metais, pasigamino, atsiremdamas nesubrendusio, tik ką Anglijoje gimusio, fabrikinio kapitalizmo klaidomis. Jau Leninas patyrė negalimumą šių teorijų visu griežtumu Rusijos gyvenimo sąlygoms taikinti. Tačiau, Leninas niekadus neatsisakė vieno dalyko: pasaulinės revoliucijos. Šis kietai laikėsi 1848 metais komunistų manifeste įrašyto obsalio: „Proletarai, visų šalių, vienykitės!“

Stalinas gi jau kitu keliu pasuko. Pas jį pradėjo rasti „penkių metų planai“, ir žemės ūkio pertvarkymas į kolektyvų. Komunizmą, sako, (arba, nors socializmą) sukurkime vienoje Rusijoje, o pasaulis mūsų pavyzdį savaimė paseks. Trockis su tuo nesutiko ir buvo priverstas bėgti. Kiti jo bendradarbiai paguldyti į kapus. Tikriems, nuoširdiems rusų komunistams, turbut, sunku galvoti įsikaiti, kad komunistų manifeste skelbiamaoji pasaulinė revoliucija tėra piktas „trockizmas“, o geriausi ir iki šiol labiausiai garbinami komunistų vadai ir kariuomenės generolai „niekšiai, išdavikai, fašistų agentai“.

Rusijos žmonės Stalinu pradeda abejoti, ir čia gludi pagrindinė krizės priežastis. Stalinas priešinkai, gali būti, ir susiuostė su Vokietija ir Japonija, kurioms Rusijos suskaldymas tiek rupi. Tačiau, ar tai, kaip Mussolini pareiškė, „paskutinis boševizmo pasipardymas“, ir jo paibaiga „jau ne už kalno“? Mussolini ir Hitleris ypatingai turėtų susirupinti boševizmo mirtimi, nes, jam mirus, kuo jie savo diktatūras tautos akims teišins? Rodos, jie turėtų Dievo melsti, kad boševizmas kuo ilgiausiai gyvuotų ir privatinei nuosavybei amžinai grasintų. Bet, ar boševizmas istiesų kaptostosi mirtin ir Stalinas jį koku tai rusiškio tautinio socializmo korpaliu persiuva? Nejaug Stalinas istiesų ugdo naują buržuaziją, naują aristokratiją ir naują augštų karininkų luomą? Tada boševizmo dienos, istiesų, būtų suskaitytos.

Aš ir manau jos suskaitytos, tik del kitokios priežasties. Markso teorijos pagrindiniai nėra sveikos, jo „pridėtinės vertės“ teorija tik mūlo burbulas ir klaidingų pagindu skurtas prolaro diktatūros principas turi griuti, nes Markso materialistinis istorijos supratimas neatsilaiko prieš kur kas pagripdesnę tiesą, kad tautos ir žmonės ne vien duona gyvena. Marksistines klaidas atmetus, Sovietinė sistema, mano nuomone, rusų tautiniam pobūdžiui atatinaka ir Stalinas, visas audras ir sukrėtimus perygyvėnes, gali būti bus geriau stątes, negu jo galva išnešė. Daug čia priklausys ir nuo Vokietijos: šnipų pagelba Sovietijos viduje nesuaprogdinus, ar nepa bandys ji jėga prisikirpti tų kolonijų Rytų Europoje, kurių jos vadai taip trokšta? Čia daug lems laiku tartas Anglijos ginkluotas žodis.

Žvaigždės ir Rožė

(Stasio ir Alytės Duetas, iš „Lietuviai Svetur“)

- Žvaigždės ir rožės, rožės ir žvaigždės
- Zemė ir dangų niktė apnyko;
- Žvaigždės ir rožės džiugina širdis,
- Pina-dabina meilės vainiką.
- Rožės po langu, rožės daržuose,
- Rožės liepsnoja tavo veiduose.
- Žvaigždės mėlynėj ir mėnesienoj...
- Tavo akyse žvaigždės liepsnoja.
- Žvaigždės praamžės,
- Žvaigždės žavingos,
- Jauną krutinę meile sparnuoja;
- Rožės raudonos,
- Rožės rasotos,
- Mylinčiai širdžiai meile alsuoja.
- Žvaigždės dabina plačią mėlynę,
- Rožės svaigina jauną krutinę.
- Žvaigždės ir rožės, rožės ir žvaigždės,
- Vakaro burtais viską apnyko;
- Žvaigždės ir rožės džiugina širdis,
- Pina-dabina meilės vainiką.
- Žvaigždės ir rožės — meilės veidrodžiai;
- Žvaigždės ir rožės — laimės šaltiniai.
- Žvaigždės tai akys; rožės, tai žodžiai;
- Žvaigždės ir rožės — džiaugsmas krutinei.
- Rožės raudonos, rožės rasotos,
- Rožės žieduotos, rožės spygliuotos;
- Žvaigždės žavingos, žvaigždės nekaltos;
- Žvaigždės, nors žiba, tamsios ir šaltos.
- Žvaigždės, mors tamsios,
- Žvaigždės, mors šaltos,
- Žiba ir mirga vis mėnesienoj;
- Rožės rasotos,
- Rožės spygliuotos,
- Jos mėnesienoj meile liepsnoja.
- Rožės skustuolės širdis gaivina;
- Žvaigždės žibutės meilė dabina.
- Žvaigždės ir rožės, rožės ir žvaigždės,
- Vakaro burtais mudu apnyko;
- Žvaigždės ir rožės džiugina širdis,
- Pina mums skaitų meilės vainiką.
- Nadas Rastenis.

S. L. A. REIKALAI

SLA. APSKRIČIU DARBUOTĖ

SLA. PIRMO APSKRIČIO PADEKA.

Liepos 18 dieną pirmas apskritys turėjo pikniką Thomas Walsh parke, Tamaqua, Pa. Oras buvo šaltokas, tai trukdė publikai ir SLA. nariams skaitlingai į pikniką atsilankyti. Rengėjai buvo visko daug prirengę ir tikėjosi daug publikos, nes piknikas buvo plačiai garsinamas, bet žmonių atsilankė nedaug.

Buvo teikiama laimėjimo dovanoms \$20. Pirmą dovaną \$10.00, gavo J. Senkūtis iš Minersville, Pa.; antrą, \$5.00 — Frank Glanz iš Pottsville, Pa. ir trečią — \$5.00 — Mrs. Kuchinski iš Shenandoah, Pa.

Tikietai buvo išparduoti už \$41.77.

Piknike buvo taip vadinamas „amator šio“, po vadovystės Miss English. P. Senkiutė iš Minersville, J. Spralutė iš Elena Bellis iš Tamaqua programė savo gabumais puikiai atsižymėjo. Didelė padėka priklauso Senkam iš Minersville už jų prisidėjimą prie surengimo programo, kuriuo publika buvo labai užgančindinta.

Po to buvo šokiai ir pasilinksminimas. Muzikantai buvo iš Mahanoy City, Pa. Jie puikiai pagrojo. Publika linksminosi iki vėlyvai valandai.

Nors publikos piknike nebuvo daug, bet pelno iš rengimo visgi liks, nes įėjimų buvo \$260.03, o išėjų — \$215.41. (Visi tikietai dar nesugrąžinti.)

Visiems piknike dirbusiems darbininkams ir atsilankiusiai publikai tariame širdingą aciu. Pirm. J. Stulgaitis, Sekr. P. B. Bellis.

MANO ĮSPUDŽIAI SLA. 4-TO APSKRIČIO PIKNIKE.

Vieną kartą į metus aš laukiausi viename iš reikšmingiausių vasarinių išvažiavimų, tai SLA. 4-to apskričio piknike. Šiame minime piknikas įvyko liepos 25 dieną, Union City, Conn. Kaslink pikniko, turio pasakyti, kad pilniausiai pavyko, apie tai vėliau šiame rašiny prisiminsiu — pirmiausiai mano kelionės į pikniką įspūdžiai.

Namus palikau anksti šeštadienio ryte. Vingiuotais keliais, 6-tą valandą vakare aš buvau New Haveno geizkelio stotyje. Šiame mieste ir naktį praleidau. Čia New Haveno aš turiau daug pažįstamų ir gerų žmonių, SLA. narių. 25 metai atgal, aš čia daug smagių valandų esu praleidęs, tai buvo garbinga jaunystė. Bet šį kartą...

Pamaniau sau, visus atlanstyti nesuspėsiu. Telefonu pašaukiu vieną, pašaukiu kitą ir vis niekas neatsiliepia. Šeštadienio vakaras, visi kur nors linksmi laiką leidžia, nėra namieje. Pašaukiu ponus Pilvelius, gaunu atsakymą ir kartu liudna žinia, kad ponas Pilvelis sunkiai serga — suparalyžuotas. Ponų Pilvelių juk visa šeima yra, S. L. A. nariai. Už pusalandžio aš jau pas juos namuose. Jau beveik metai laiko kaip esu p. Pilvelį matęs. Tuo laiku jis buvo sveikas, linksmas ir gana stiprus vyras. „Dabar...“ dabar neaišmingas žmogus, taip skaudžiai ligos parbloktas sunkias valandas leidžia. Besėdint prie jo lovos, pareina ir panelė Pilveliūtė — slaugė, kuri dirba ligoninėje. Jaunuolė sėda prie tėvo ant lovos ir kalbina tėvą,

norėdama jį nuraminti — nubovinti bei šypsą jo veide iššaukti. Vienok gražios šeimos tėvas nieko jaunuolei nebėgali atsakyti, nes netekęs kalbos. Jis rodo labai norėtų savo nelaimę visiems išpasakoti, bet žodžių nėra. Atrodo, kad gamta neturi pasigailėjimo, tikra besirdė...

Besėdint man prie šio nelaimingo žmogaus ir matant šią jaunuolę sėdint prie tėvo ir kalbinant jį gražiais žodžiais, vaidentuvėje pynėsi kitokis praieitis. Regis, jaunas tėvas savo glėbyje laiko mažiųjų kūdikį, kuris blaskosi, nustatija ir ašaroja patekęs ne į motinos rankas. Jaunas tėvas jį bando savo mylimą kūdikį gražiais žodžiais nubovyti ir išgauti šypsą mažiūčio veide. Kokis tai skirtumas tarpe praieities ir dabarties. Labai gaila, kad ponus Pilvelius patiko tokia skaudi nelaimė.

Sekmadienio popietį aš jau esu SLA. 4-to apskričio piknike Union City, Conn. Šiame gražiame lietuvių sode, man teko būti iš eilės jau ketų kartų. Medžiai, kurie šį daržą puošia, vis yra tie patys, bet jų lapai jau ne tie, ką pernai buvo. Kiek viena kartą aš čia sutinku daug pažįstamų ir gerų draugų ir kiekvieną kartą man regis jie turi vis daugiau žilų plaukų. Kiti susilaukę jau ir plikų pakausių. Kas atsitiko su jumis, mano jaunų dienų draugai? Jūs jau nėsate tie patys, kuomet jumis pirmą kartą sutikau. Visgi yra linksmas, kad dar mes visi esame čia.

Bekalbant man su gražiomis sesutėmis prieina gerai pažįstamas ir geras žmogus, jau gana linksmas ir siulo man pasipirkti „Lietuvos žinias“. Juokaudamas pradėjau teisintis, kad nemoku skaityti. Čia tas mano geras žmogus pradėjo man išmėtinėti, kad keturi metai atgal aš kažin kur ten, kokioje spaudoje, išgyręs fašistus. Aš, girdi, žinau, kad ten buvo tamstos rašinys.

Šitas žmogus nėra, komunistas, nėra nė socialistas ir jis nėra joks „istas“, bet jis yra tik SLA. narys. Šitas nuotikis man primena tą faktą, kad yra žmonių, kurie mane puošia visai svetimais „griekais“. Todėl šitam geram SLA. nariui, va ką noriu pasakyti: Mielas broli, per 30 metų aš bandžiau ben dradarbiauti Amerikos lietuvių spaudai, rašydamas žinutes bei straipsnelius iš lietuvių gyvenimo. SLA. organas „Tėvynė“ jį gavo daugiausia. Tokių rašytųjų kaip aš, atlyginimas visai negarbingas, todėl greitai laiku manau baigti tą nedėkingą darbą ant visados. Dar vienas ar du metai, tai daugiausia. Kuomet paliausiu rašes, suprantama, paliausiu ir rėmęs musų spaudą. Aš tą darydamas, nebusiu pirmūninis ir nebusiu pasakutinis ir niekam skriaudos nepadarysiu.

Pats SLA. 4-to apskričio piknikas man labai patiko. Aš čia mačiau daugiausiai svečių, kurie nepriguli prie Susivienijimo, negu SLA. narių. Jeigu man prisėdyti rašyti gerai žinomų SLA. narių litanią, ji būtų gana trumpoka, nes jų čia šiame piknike nebuvo.

Sutikau svečių iš Brooklyn, N. Y., ir net iš Chicago, bet daugelio SLA. narių nebuvo visai iš artimų kolonijų. Kodel taip? Bent man atrodo, kad tas mano anų dienų draugas ištikro paseno ir todėl nenori pasirodyti kitiems; kitaip nebūti negali. Jonas.

IŠ S. L. A. KUOPŲ DARBUOTĖS

GREENFIELD, MASS.

IŠ SLA. 297 KUOPOS VEIKIMO.

SLA. 297 kuopos pusmetinis susirinkimas įvyko 11 dieną liepos. Tik buvo nemalonu, kad į pusmetinį susirinkimą taip mažai narių susirinko; mūsų kuopoje yra 58 nariai, bet susirinkime tik 15 dalyvavo. Kiti buvo užimti visokiais parengimais.

Susirinkimą atidarė vice-pirmininkas Simanas Kazlauskas. Buvo skaitytas protokolas ir priimtas vienbalsiai.

Ligonių šiuo sykiu nesirandama. Buvo išduoti raportai iš piknikų. Liko pėno. Buvo įnešimas kaslink suspenduotos narių.

rės, našlės ponios Kazakevičienės. Jai neturint pinigų duklės užsimokėti — draugai gerasirdžiai suaukėjo del jos 3 dolerius užmokėti mėnesines dukles.

Buvo nutarta su paveiklais iš Lietuvos gyvenimo parsitraukti garsųjį filminką J. Januškevičių, Jr. Tam tikslui išrinkta komisija: Simanas Kazlauskas ir Ipolitas Grigariavičius.

Buvo skaitytas laiškas iš pono Viniko, SLA. Centro Sekretoriaus Aukšinio Jubilėjaus Albumo reikale.

Komisija pranešė, kad paskutinis piknikas šiomet įvyks rugsėjo 5 dieną.

Susirinkimas baigėsi geroje nuotaikoje. A. Dėdinas.

Pasižymėję SLA. Nariai

Vargiai rastum tokių lietuvių, kuris nesidžiaugtų ir nesididžiuotų kilančiais augštin Amerikos gyvenime savo tautiečiais. Ypatinai mums yra brangūs tie mūsų tautiečiai, kurie savo pastangomis pasiekia Amerikos gyvenimo viršūnių, kaip amerikoniai, šiame krašte gimę ir augę, vienok tuo patim kartū neišsizada lietuviybės ir gyvai kartu su visais šiame krašte gyvenančiais lietuviams dalyvauja musų tautiniuose ir kultūrinuose darbuose, priguli ir veikia musų organizacijose. Tokiais savo broliais ir tokiomis sesutėmis mes džiaugiamės ir didžiuojamės, visuomet juos statydami pavyzdžiu kitiems jaunuoliams, kurie yra nutolę nuo lietuviybės, nuo savo tauties žmonių.

Susivienijimui ir jo nariams taip pat svarbu pažinti tokius pasižymėjusius SLA. narius, juos pagerbti ir jais pasidžiaugti. Su pasigėrėjimu reikia pasakyti, kad veik visi bent kuo pasižymėję Amerikos gyvenime mūsų tautiečiai yra SLA. nariai. Šia proga žemiau talpiname pranešimus apie dviejų S. L. A. narių pakilimą augštin Amerikos gyvenime.

Teisėjas W. F. Laukaitis.

TEISEJAS LAUKAITIS PAAUGSTINTAS.

BALTIMORE, MD. — Maryland valstijos gubernatorius Harry W. Nice pastaromis dienomis pasikyrė teisėją W. F. Laukaitį Baltimorės vyriausiojo trafiko teismo teisėju. Ligi šiol p. Laukaitis buvo eilinio trafiko teismo teisėju.

Teisėjas Laukaitis yra šviesi žvaigždutė Amerikos lietuvių visuomeninio gyvenimo padangėje. Tai pavyzdingas lietuvis veikėjas, kurio pastangomis Maryland valstija kasmet švenčia kaip oficialę valstijos šventę Vasario 16 d. — Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Nėra tokio visuomeninio bei tautinio reikalo, prie kurio teisėjas Laukaitis nebutų prisidėjęs ir pasitarnavęs.

SLA. organizacijos darbuose teisėjas Laukaitis taip pat žinomas. Pradedant su 1926 m. jis dalyvauja SLA. Seimuose. Tarnavo SLA. Įstatymų ir Finansų Komisijose ir aplamai gyvai įdomauja Susivienijimui ir jo veikimui.

Teisėjas Laukaitis yra gyvu

pavyzdžiu visai jaunajai Amerikos lietuvių kartai. Jis niekuomet, jokiose aplinkybėse ne sigėdi savo lietuviškos kilmės, priešingai — pasididžiuoja tuo. Jis nei viena raide nepakeitė savo pavardės, kad „amerikoniskiau“ ji išrodytų. Ir vie nok lietuviškumas teisėju Laukaitiui nekludė ir nekludė kilti Amerikos gyvenime.

Mes, Baltimorės lietuvių, didžiuojamės teisėju Laukaitiu ir visi jį gerbiame. Tai šviesus, draugingas, be jokio pasididžiavimo šimtu nuosimčių patriotingas lietuvis veikėjas. Linkime teisėju Laukaitiui gero pažinimo naujose avgštesnėse pareigose viešosios tarnkos palaikymui. Koresp. P.

SLA. NARYS BAIGĖ „G-MAN“ KURSUS.

EAST ST. LOUIS, ILL. — Vietinės SLA. 314 kuopos (čia gimimų lietuvių kuopa) narys, puikaus charakterio ir drąsus policistas, Pranas Kurelaitis, šiomis dienomis baigė federalinės valdžios policijos kursą ir gavo taip vadinamą „G-Man“ laipsnį. Apie šį jauną, SLA.

Pranas Kurelaitis.

narij vietinė angliška spauda paskelbė sekamus faktus:

Pranas Kurelaitis, East St. Louis policistas, liepos 24 d., baigė Nacionalės Policijos Akademijos mokslą Washington, D. C. Kursas tęsėsi 12 savaičių federalio tyrinėjimų biuro priežiūroje.

Kurelaitis pasiūstas į mokyklą tuo tikslu, kad baigęs joje mokslą galėtų įvesti modernines priemones East St. Louis policijos departamente kriminalų prasižengimų susekimui ir prie tokių prasižengimų nepileidimui įvairių išdykėlių. Jam diplomą įteikė federalio tyrinėjimų biuro direktorius, John Edger Hoover. Šių kursų mokiniams teko lavintis 12 savaičių po 16 valandų į dieną. Kursai „G-Man“ mokiniams prasidėjo gegužės 3 d., kuriems teko vieną savaitę išbūti kariuomenės stovykloje Quantico, Va., kas yra dalimi šių kursų programo.

Policijos komisiohierius, A. P. Lauman, pareiškė, kad jis parinkęs policistą Kurelaitį šiuos kursus baigti tuo pagrindu, kad jis yra pasiekęs augštą mokytojo mokslą ir turi visas kitas kvalifikacijas tokioms pareigoms, todėl jis buvęs logišku kandidatu mokytojo pareigoms, kurios pirmiausiai prasideda mokymu kitų East St. Louis policistų. Kurelaitis yra baigęs East St. Louis augštesniąją mokyklą 1931 m., ir po to mokėsi valstijos mokytojų kolegijoje Kirksville, Mo.

Sulig p. Hooverio paskelbto biuletenio, šių kursai buvo penktu kartū suruošti nuo to laiko, kuomet jie pradėti 1935 m. Iš viso 151 policistas iš įvairių krašto miestų baigė policijos instruktoriaus kursą.

Ištikro lietuviams garbė ir labai malonu skaityti tokias žinias apie musų gabų ir pasižymėjusį tautietį, Praną Kurelaitį, kuris yra ant tiek tautiniai susipratęs ir prie lietuviybės laikosi; kad neatsisakė stoti į SLA. 314 kuopą ir nematė reikalo savo gražią lietuvišką pavardę iškraipyti, kaip daugelis Amerikoje gimusių ir augusių lietuvių daro. Jis yra dar vienu gyvu pavyzdžiu musų jaunajai kartai, kad lietuviška pavardė niekam nekludė net augštų vietų pasiekti šio krašto valstybinėje tarnyboje, jei tik turima reikalingos kvalifikacijos tam. Pavardės mainymas dar nei vie no nepadarė didesniu žmogumi ir nedavė nei vienam jokių ne užtarnautų paaugštinių. Šitą faktą kuopuikliausiai įrodo musų pasižymėję tautiečiai „G-Man“ Kurelaitis.

Džiaugiamės brolio Kurelaitio laimėjimu ir linkime jam geriausio pasisekimo naujose ir svarbiose pareigose. Didžiuojamės savo gabiu ir drąsiu tautiečiu Pranu Kurelaitiu.

SLA. Narys.

Visi lietuvių ir lietuvių rašykites prie SLA., nes tai yra geriausia lietuvių apdraudų organizacija.

S. L. A. KALENDORIUS

KUOPŲ BEI APSKRIČIŲ PARENGIMAI

AKRON, OHIO. — SLA. 354 kuopos rengia šaunų pikniką Emilijono farmoje, rugpjūčio 15 dieną. Prašome visus lietuvius ir lietuviškus atsilankyti ir pasilinksinti, nes bus gera orkestra ir gros visokių šokių. — Komisija.

WILKES BARRE, PA. — SLA. 35 kuopos išvažiavimas įvyks rugpjūčio 29 d., Wing's Farm, St. Mary's Road, Ashley, Pa. Bus gera muzika del šokių, skanaus alaus ir gardžių gerimų. Taipgi bus laimėjimas vyriško laikrodėlio, \$25.00 vertės ir rašomosios plunksnos, \$5.00 vertės. Kviečiame visus vietinius ir apylinkės lietuvius į šį rengimą skaitlingai atsilankyti. — Rengėjai.

AKRON, OHIO. — SLA. 198 kuopos, bendrai su rusų pašelpine draugija, rengia didelį pikniką rugpjūčio 8 dieną, Emilijano farmoje. Širdingai užkvičiame visus lalyvauti šiame piknike. — Rengimo Komisija.

Kuopų Susirinkimai

New York, N. Y. — SLA. 126 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks rugpjūčio 6 dieną, 8 valandą vakare, SLA. Centro Raštūnėje, 307 West 30-th St., New York City. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokestis, kad neliktumet suspenduoti, o vėliau išbraukti iš organizacijos. Ateidami atsiveskite savo draugus ir drauges prirašyti prie SLA. 126 kuopos. A. Pupeliutė, sek.

Mahanoy City, Pa. — SLA. 211 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks rugpjūčio 8 d., paprastu laiku, K. of C. svetainėje, W. Mahanoy Ave. Visi nariai ir narės malonėkite pribūti ir užsimokėti mėnesines mokestis. Ateidami atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 211 kuopos. A. Ramanuskas, sek.

Lee Park, Pa. — SLA. 68 kuopos sekantis kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 8 d., tuo pačiu laiku ir toj

pačioj svetainėj. Priežastis perkėlimo susirinkimo iš pirmo sekmadienio į antrą yra ta, kad SLA. 7-to apskričio bus metinis išvažiavimas 1 d. rugpjūčio, Valley View Parke. Tai gi nepamirškite, kad sekantis susirinkimas rugpjūčio 8 dieną. 31—32 St. Zukauskas, sek.

— Patarkite savo draugams ir pažįstamiems prirašyti prie Susivienijimo, nes tai yra didžiausia lietuvių apdraudų ir pašelpos organizacija.

SVARBUS ATSTITIKIMAI ĮVYKSTA KASDIEN

Todel šiandien NAUJIENAS reikia turėti KASDIEN Amerikos lietuvių turi dienraštį, iš kurio viską patiria KASDIEN, tai didžiausj ir seniausj dienrašti NAUJIENAS

Negyvenkit pusiau uždarytom akim, patirkit viską kas dedasi plačiam pasauly, KASDIEN skaitydami

NAUJIENAS Už Chicago NAUJIENAS metams kainuoja tikait \$5.00. Metiniai prenumeratoriai dar gaus puikių dovanų. Vieną numerį pažiūrėjimui galite gauti VILTUI, tik parašykite laiškeli.

NAUJIENOS 1739 So. Halsted Street, CHICAGO, ILLINOIS.

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savę skauskaulį Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimui, nes skaudėjimai ant patalo paguldo. CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina viršminėtas ligas; musų šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c, per paštą 55c. ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė 75c. Knyga: „SALTINIS SVEIKATOS“ augalais gydysis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS 3259 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

Musų Profesionalai ir Biznieriiai

MUSŲ ADVOKATAI

ADV. F. J. BAGOČIUS, „Keleivio“ Name, 255 W. Broadway, So. Boston, Mass. Valandos kasdien: 9 iki 7.

ADV. JOHN B. BORDEN, 2201 W. Cermak Road, Chicago, Ill. Kasdien 9 iki 5. Pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais vak. 6—8.

ADV. JOSEPH J. GRISH, 4631 So. Ashland Avenue, Chicago, Ill. Res. 6515 So. Rockwell St. Tel.: Boulevard 2800.

ADV. K. P. GUGIS, Ofisas: 127 No. Dearborn St. Chicago, Ill. Kamb.: 1431-1434. Namuose: 3323 So. Halsted St. Vakaraais: 6 iki 8:30.

ADV. C. VOKETAITIS

50 Court Street, Brooklyn, N. Y. Tel.: Triangle 5-3622 Tel.: EVergreen 8-7179

MUSŲ GYDYTOJAI

DR. V. S. NARES, Medikas ir Chirurgas, 2420 Marquette Road, Chicago, Ill. Val.: 1—3 ir 7—9 Tel. Hemlock 8151

DR. J. S. STANESLOW, Medikas ir Chirurgas, SLA. Daktaras Kvotėjas, 95 No. Main Street, Waterbury, Conn.

DR. G. J. TARULIS, Osteopatas Gydytojas, 6331 So. Halsted St., Chicago, Ill. Valandos: 10—5 ir 7—9.

MUSŲ BIZNIERIAI

SLA. 4 nariai B L I N S T R U B S' VILLAGE & GRILL VISŲ LIETUVIŲ „HEADQUARTERS“ 300-308 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Puikniausias Restorantas Visoj Massachusetts Du Barai, Vieta 600 Žmonių Du Perstatymai Kas Vakaras Šokiai, Vieta Balliams

A. J. KUPSTIS SLA. NARYS Tel. Sp. Boston 9423 322 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Real Estate & Insurance Specializuojam: Bizniais, Gyvenimo Namais ir Farmoms Mandagus ir Greitas Patarnavimas

BENEDICT J. SCHEGAUS Real Estate & Insurance Mortgage Loans 134 Broadway, Brooklyn, N. Y. Tel. EVergreen 7-1241

JOHN NAGHTEN & CO. Established 1863 Insurance 1903 Insurance Exchange Chicago Illinois

SUSIVENIJIMO NARIAI:

Turėdami bent kokį reikalą su lietuviams profesionalais arba biznieriiais, paklauskit ju. kodel jie gaudami Jusų paramą, nenori paremti Jusų organo „Tėvynės“ skelbdami joje savo profesijos arba biznio korčiukę?

Remkite tuos Profesionalus, Biznieriis ir Specialistus, kurie remia Jusų Susivienijimą ir jo organą „Tėvynė“.

IVAIROS ŽINIOS

IS AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMO

LIETUVOS SVEČIAI NEW YORKE.

Liepos 30 dienos popietę atvyko į New Yorką Lietuvos sportininkai, žurnalistas ir sklandytojai. Svečiams skirta New Yorke tik apie keturias dienas laiko, nes rugpjūčio 4 d. jie visi vyksta atgal į tėvynę, išskiriant tik Lietuvos šeimos narius, kurie pasilieka Amerikoje ilgiam laikui.

Apie sporto rungtynes mūsų reporteris rašo atskirai. Šia proga norime paminėti, kad sekami svečiai malonėje aplankytą SLA. įstaigą ir „Tėvynės“ redakciją: „Lietuvos Aido“ redaktorius p. Vytautas Alantus-Jakševičius ir sporto žurnalas „Fiziškas Auklėjimas“ redaktorius p. Vytautas Augustauskas, kuriuos lydėjo p. Baltramaitis. Taipgi apsilankė ir „Lietuvos žinių“ atstovas p. Petronis.

Paklausus Lietuvos žurnalistų kokius įspūdžius įgijo Amerikoje, pasisakė įvairiai. Kaip ir daugeliui tik pripuolamai pažvelgus į platų Amerikos gyvenimą, daug kas išrodo keistą ir nesuprantamą. Bet vis tik įspūdis susidarė labai įvairus, labai daug ir teigiamų savybių pastebėję Amerikoje. Kas liečiasi jų svečiavimosi pas Amerikos lietuvius, tai visi Lietuvos svečiai vienu balsu reikią visiško pasitenkinimo ir išsivežti iš Amerikos geriausias įspūdžius šiuo atžvilgiu. Visur jie patyrė malonę ir nuo širdų Amerikos lietuvių draugingumą, visur jie gražiai sutikti ir priimti. Grįžta tėvynės visiško pasitenkinimo lydimi iš savo kelionės po Amerikos lietuvių kolonijas.

LANKĖSI „TĖVYNĖS“ REDAKCIJOJ.

SLA. 352 kuopos narys ir „Tėvynės“ bendradarbis p. J. Kripaitis iš Ann Harbor, Mich., atostogavo New Yorke ir apsilankė, ta proga apsilankė ir „Tėvynės“ redakcijoj. Su tolimu svečiu maloniai pasikalbėta įvairiais reikalais.

Lankėsi redakcijoj p. Kazys Genys, SLA. 391 kp. iš Cicero, Ill., darbuotojas. Leidžia atostogas su šeima rytinėse valstijose ir namo važiuos per Kanadą. Smagu susitikti malonius ir draugingus SLA. veikėjus iš tolimesnių kolonijų.

Lankėsi redakcijoj SLA. 34 kp. iš New Britain, Conn., veikėjas p. Jonas Aukščius, su juo kartu lankėsi ponis Aukšimienė, jų sunelis Jonas ir ponis Mickevičienė. Atostogų metu buvo nurykė į Mahanoy City, Pa., ir apylinkė aplankyti savo giminių ir pažįstamų. Pakeliui, žinoma, sustojo ir New Yorke mūsų didmiesčio įdomybių pasižiūrėti.

LIETUVOS SPORTININKŲ RUNGTYNĖS BROOKLYNE.

Pirmos Lietuvos sportininkų rungtynės Brooklyne įvyko liepos 31 d., Vingate Aikštėjė. Šių lengvosios atletikos rungtynių pažiūrėti suvažiavo skaitlingas būrys Brooklyno ir apylinkės lietuvų, sporto mėgėjų, nors ir labai nepatogiu laiku rungtynės įvyko, kurios prasidėjo 10 val. ryte ir tęsėsi ligi po pirmos val. popietę. Tuo laiku šeštadieniais daugeliui reikia dirbti ir todėl tukstantinės publikos tikėtis negalima.

100 jardų lenktynės laimėjo amerikietis T. Stanišius 10.1, sekantis Liet. sport. Vl. Baku-

nas 10.3. 220 jardų lenktynės irgi laimėjo T. Stanišius 24.1, sekantis amer. A. Stankus 25. 440 jardų lenktynės laimėjo amerikietis A. Lukis 53.9, sekantis Vl. Bakunas 54.6.

880 jardų estafetė: Kearney, N. J., vyčiai — A. Lukis, P. Jankauskas, T. Stanišius, A. Stankus laimėjo 1.36.2 min. Lietuva — V. Bakunas, S. Sačkus, Art. Cenfeldas, Anup. Tamulynas laimėjo 1.40.4 min.

Disko metime laimėjo Liet. S. Sačkus 131 pėda, A. Tamulynas 126.1 pėda, L. Puskunigis 125.1 pėd.

Letis: Lietuva — L. Puskunigis 177.1 pėd., A. Tamulynas 169.8 pėd., A. Cenfeldas 148.2 pėd., amerikietis P. Jankauskas 168.11 pėd.

Rutulys: Lietuva — L. Puskunigis 49.6.5 pėd., A. Tamulynas 47.3 pėd., S. Sačkus 45.4 pėd., amerikietis A. Biekša 34.19 pėd., P. Jankauskas 32.2 pėd.

Sokimas į tolį: Liet. S. Sačkus 20.6 pėd., amer. A. Biekša 19.5 pėd., Liet. A. Cenfeldas 19.4.5 pėd., amer. Al. Stanionis 17.7 pėd. ir K. Stanionis 17.6.5 pėd.

Sokimas į augštį: amer. Stanionis 6 pėd., J. Pladis 5.8 pėd., A. Stanionis 5.5 pėd., A. Biekša 5.5 pėd., J. Kaminskas 5.1 pėd., Liet. A. Cenfeldas 5.1 pėd.

Teniso žaidime dalyvavo keturios poros ir abiem atvejais Lietuvos sportininkai laimėjo 6 prieš amerikiečių 0. Žaidė tenišios poros:

Jakutis (L) su Vilkiu Gierys (L) su Kelitna Giedrys-Jakutis (L) su Kezeziu-Stankum.

Sekmadienį, rugpjūčio 1 d., Klasčiaus parke ir salėje, Maspethe, įvyko gegužinė ir krepšinio žaidimas. Publikos susirinko gana skaitlingai. Be Lietuvos sportininkų šiame parengime mačis ir kiti Lietuvos svečiai, „Lietuvos Aido“ redaktorius p. Vyt. Alantus-Jakševičius, „Lietuvos žinių“ atstovas p. Petronis, Kauno kuno kultūros rūmų direktorius p. Vyt. Augustauskas, sklandytojai pp. Pyragius ir Oskinis. Svečiai draugingai ir nuosirdžiai kalbėjosi su susirinkusiais savo tautiečiais, dalindamiesi įvairiais įspūdžiais Amerikoje ir atskleidėdami bei aiškindami įvairius paklausimus Lietuvos reikalais.

Vakare, apie 8 val., prasidėjo krepšinio žaidimas. Lietuvos rinktinę sudarė: Feliksas Kriaučiūnas, Arturas Andriulis, Zigmas Baltrunas, Arturas Cenfeldas, Zigmantas Puzinauskas, Stasys Sačkus ir K. Savickas, New Yorko ir New Jersey lietuvių rinktinę sudarė: Andrius Andriukauskas, Vincas Bružas, Šimanas Bajauskas, Antanas Kapazinskas, Vincas Kasakaitis, Jonas Biška, Antanas Krygeris, Jonas Adomas ir Petras Vilkaitis. Pirmoje daly žaidimo teisėju buvo Jonas Tiskevičius iš Kearney, N. J., antros dalies teisėju pavadėtas neteko sužinoti.

Prieš pradėdami žaidimą Lietuvos Sportininkams Sutikti K-to pirmininkas adv. K. R. Ictavičius prašė, kad Lietuvos sportininkai yra kelionės išvarginti ir neturi savo rinktinės dviejų žymių žaidėjų. Tačiau to viso nepaisant stoji draugiškas rungtynės su mūsų sportininkais-krepšininkais, kad parodyti, jog ir Lietuvoje krepšinio žaidimas jau suspėjo išauklėti gabius krepšininkus, nors šis sporto žaistas Lietuvo-

je prasidėjo tik apie keturi metai atgal.

Žaidimas buvo gyvas ir įdomus. Pirmoje dalyje amerikiečiai žaidė Lietuvos sportininkams nepriprastu šiurkšniu elgesiu, tačiau antroje dalyje Lietuvos sportininkai prisitaikė prie aplinkybių, tad tikrai smagu buvo žiūrėti į miklius lietuvius krepšinio žaidime. Žaidimas baigėsi amerikiečių laimėjimu 31 prieš 23.

Šis parengimas buvo tikrai smagus ir reikšmingas ir kas tik atsiliekė jį pilniausiai pasitenkino. Jaunimas turėjo progos pasilinksminti, pasišokti ir susipažinti su Lietuvos jaunimo atstovais.

Jūsų Report.

SVARBUS IŠRADIMAS AUTOMOBILISTŲ APSAUGAI.

Antanas Grigas iš Worcester, Mass., yra užpatentavęs Washingtono naują išradimą, kuris suteikia apsaugą automobilistams atsitikime nelaimės. Šis prietaisas prie automobiliaus anglišką pavadinimą „fender for automobile safety“, kuris automatiškai sustabdo automobilį vietoje ir apsaugoja juo važiuojantį nuo užsigavimo.

Šis apsaugos prietaisas veikia sekamai: jis sujungtas su automobilio niukšu (bumperiu) ir kuomet niukšas bent į ką atsuduria, prietaisas automatiškai nukrinta ant žemės, paskutinius automobilio ratus pakelia nuo žemės ir užveržia ratų stabdžius, automobilį sulaukdamas vietoje. Tuo patim kartu taip pat automatiškai tam tikra juosta pagąna ir perjuosia žmogų per vidurį, kad jis net užsigautų puldamas pirmyn.

Taigi pasirodė, kad lietuvis p. Grigas yra išradęs labai svarbų ir naudingą prietaisą automobilistų apsaugai. Automobilistams vertėtų susipažinti su šiuo nauju išradimu.

SENAI LAUKTA NAUJIENA.

Kol kas iki šiam laikui Brooklynio lietuvių centre nebuvo patogios lietuviškos svetainės, kad būtų patenkinti visi Brooklynio lietuvių visuomenės sveikatinę pareikalavimai. Draugiškas, klubas, kuopos, meno rėmėjų rengdami perstatymus, koncertus, šokių, turėjo eiti į sveikatinę sales, imdavo ant savęs atsakomybę ir dažnai netik kad neturėjo pelno iš parengimų, bet neretai dar prisidėdavo ir savo pridėti tik delto, kad paciam lietuvių centre nebuvo ruimingesnės svetainės.

Dabar Susivienijimo svetainė jau baigiama įrengti. Bus išpuosta vėliausias mados dekoracijomis su modernio įtaisymo ventiliacijomis, su afektinomis, lengvai kontroliuojamomis šviesomis laike šokių ir perstatymų.

Svetainės išnuomuojamos įvairiems parengimams, su visais patogumais, su bufetu: patys rengėjai gali gaminti užkandžius ir dideles vakarines, arba gali užsisakyti svetainės su viskuo, prirngtas sulig noro ir susitarimo, kaip ir kiekviena viešbuty, nes virtuvės įtaisytos su visais reikalingais įrengimais ir indais.

Rengėjai: by parengimu nereikalauja imti atsakomybės, nes kurią publika atsilankiusi šioje Susivienijimo svetainėje, kitos victos neieškos pasilinksmimams. Brooklynio lietuvių švaresnis, moderniškesnis, prarakenšs svetainės šioje apylinkėje neturi.

Įvairių programų išpildymui jokio vargo neturės, bus visais atžvilgiais pasitenkinti, nes Susivienijimo salės savininkai vedėjai su rengėjais visais galimais būdais kooperuos. Jau dabar galima Susivienijimo svetainę užsisakyti pas Su-

sivienijimo Svetainės savininkus-vedėjus pp. Wm. Shedlow ir Bruno Minet, kurie yra gerai pažįstami Brooklynio visuomenėi. Norėdami Susivienijimo Svetainės užsirezervuoti kokiams nors parengimams, galite kreiptis laiškais arba ypatingai pas virš nurodytus smenis, arba telefonu:

EVergreen 7-1241
ALLIANCE HALL,
193—197 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ VETERANŲ PRAŠYMAS.

Pereitą rudenį, Bostono ir apylinkės lietuvių, pasaulinio karo veteranai, susiorganizavo ir įkurė prie Amerikos Legiono, Stepono Dariaus Postą Nr. 317.

Nuo pat įsikurimo lietuvių postas buvo visur kviečiamas dalyvauti eisenose (paraduose), kuriose jie reprezentavo lietuvių ir kėlė lietuvių vardą. Laikė kelių mėnesių postas dalyvavo septyniuose paraduose netik Bostone, bet ir apylinkės miestuose. Dar šiais metais postas dalyvaus Amerikos Legiono Massachusetts Departmento su važiavime, rugp. 21, 1937, New Bedford, Mass ir Amerikos Legiono seime, rugs. 22, 1937, New Yorke.

Pradžioje šių metų, postas pradėjo organizuoti lietuvių bendrą, netik tam kad parodose pasirodyti, su savo benu, bet labiausiai, kad užinteresuoti mūsų jaunimą muzika ir turėti bendrą, kuris galėtų mūsų visoms lietuvių organizacijoms patarnauti parengimose.

Vadovystėje — muziko, Pr. Kriaučiūno, jaunikaiciai susirenka kas savaitę repeticijoms. Pažanga padaryta. Jau atėjo laikas kada lietuvių benas gali pasirodyti viešai.

Nors veik visi beno nariai turi nuosavus instrumentus, bet postas turėjo pirkti keletą instrumentų, kaip būgnų, didžiųjų triubų ir tt. Dabar būtinai reikia įtaisyti uniformas. Stepono Dariaus Postas dar jaunutė organizacija, neįstengia viena ty išlaidų padengti.

Kadangi lietuvių benas tarnaus netik postui, bet visuomenėi, todėl veteranai kreipiasi į visus lietuvius ir lietuvių organizacijas prašydami finansinės paramos jų benui.

Rugsėjo 22, 1937, Amerikos Legiono parade New Yorke, kur dalyvaus arti milijonas veteranų ir mes lietuvių norėsim matyti mūsų veteranus žyguojant lydimus gerai organizuoto ir uniformuoto lietuvių beno.

Todel, prašome kiekvieno geros širdies lietuviu, kad paremtų mūsų beną savo, nors ir nedidele, auka. Veikėjų prašome šį klausimą iškelti draugijų susirinkimuose. Už kiekvieną auką mes busime labai dėkingi ir aukotojų sąrašus skelsime spaudoje. Aukas prašome siųsti šiuo adresu: Stephen Darius Post No. 317, P. O. Box 30, South Boston, Mass.

Amerikos Legiono Stepono Dariaus Postas No. 317.

GAUTAS DIDELIS IMPORTAS LIETUVIŠKO SVIESTO.

Prašau paskelbti „Tėvynės“ skaitytojų žiniai, kad be kitų įvairių Lietuvos maisto produktų yra gautas didelis kiekis iš Pieno Centro tikrai gero lietuviško nesudyto sviesto.

Visas šitas sviestas yra galima parduoti svetimtaučiams, o ypatingai salkošės išdirbėjas (Ice Cream Co.). Bet tuomet ir vėl lietuviams netektų Lietuvos sviesto paragauti. Aš pasiūliau lietuviams valgomų daiktų pardavėjams Lietuvos ir iš apie 20 tų rusjės biznierių neradau nė viena, kuris būtų

sutikęs pasiulyta kauna pirkti. Tuo tarpu daugelis lietuvių netik pageidauja, bet tiesiok reikalauja tarp kitų Lietuvos produktų ir Lietuvos sviesto. Lietuvos sviestas parduodamas buvo tuojuo išpildytas — mokykla pastatyta. 1929 m. su jo, kaip buvusio teisėjo, pagalba buvo lengva septyniems miestams gauti elektros lempas ant gatvių, nors tam labai priešinosi Reading anglies kompanija.

M. Margevičiui gyvenant Sheandoah, Pa., balsavimo dienos 1909 metais su A. K. Klimu, sumušė airius ir kitus, kurie bandė balsus suruoti. Už tai jiedu su 40 kitų vyrų buvo areštuoti ir kalėjime uždaryti. Balotai su dėžėmis ant gatvės išstovėjo per porą parų po policijos sągyba iki teismas reikalo neišsprendė. Už tai M. Margevičius gavo nuo republikonų partijos dovanų auksinį žiedą, o Klimas — prie laikrodžio pakabėlę ir darbą Pennsylvania valstijos sostinėje Harrisburge.

Vel. M. Margevičius dideliai nuoludime paliko moterį, 2 sunus, 7 dukteris ir broli, Antaną, gyvenantį Sheandoah, Pa., taipgi dvi seseris Amerikoje ir pamotę bei dvi seseris Lietuvoje.

Numirė Algirdas Klučinskas.

Liepos 2 dieną numirė jaunas vaikinys, Algirdas Klučinskas, kuris buvo baigęs augstesnę mokyklą. Jis dirbo pas anglišką „butlegerius“ prie „brekerio“, kur anglis išvalo ir į mažus šmotukus sumala. Bedirbant, Algirdas paslydo ant skardos ir mašinos krumpilai pagavo jo dešinę koją. Nors pagelba pribuvo greitai, bet nelaimingam vaikinui mašinoje prisijėjo išbūti apie valandą laiko. Vaikiną beguniant mašinoje, jam daug kraujo nubėgo. Nuyėžus į Pottsvilės ligoninę, daktarai pareikalavo kraujo, kuris buvo reikalingas nelaimėn paklūvusiame vaikinui įleisti. Į pareikalavimą suvažiavo netik 35 nelaimingojo vaikinų amžiaus vaikinų, bet merginų ir jaunų moterų. Bet buvo jau pervėlu. Algirdas numirė, kalbėdamas, kad jis nori pamatyti savo jauną tetą Marijoną Rėklutę, su kuria gražiai sutiko.

Nutikus nelaimėi, Klučinskų namuose atsivėrė asarų klonis. Motina apalpo ir buvo nuvežta į ligoninę.

Velionis Algirdas netik buvo didelis ir gražiai nuaukęs, bet buvo ir geras lietuvis. Nors jisai draugavo su svetimtaučiais, bet kartą pamatęs, kad svetimtaučiai muša lietuvių — Algirdas greitai išoko į jų tarpą ir pagelbėjo jaunam lietuviui kovą laimėti. Užpėreitą metą, kada F. Vaitkus rengėsi skristi į Lietuvą, tai Algirdas su savo jaunu broliu Jurgiu rinko aukas, kad šiek-tiek skridimui pagelbėjus.

Velionis Algirdas palaidotas liepos 6 dieną. Į kapus jį lydėjo didelė žmonių minia.

Dabar tėvai areštavo „brekerio“ savininkus, nes jie neturėjo jokios apdraudos savo darbininkams, todėl ir valdžios nebuvo saugumas prižiurima.

Numirė Motiejus Margevičius.

Liepos 17 d. numirė Motiejus Margevičius, kuris sirguliuo apie 6 mėnesius, persalęs bedirbant „butlegerių“ mainose. Velionis M. Margevičius buvo daug prisidėjęs prie Mar-Lin miesto budavojimo. Jisai buvo pirmutinis pašto vedėjas 1917 m., 1916 metais buvo išrinktas septynių miestelių teisėju, 1912 metais, stant Mar-Lin miestą, M. Margevičius pirmutinis pareikalavo pas Mar-Lin'o žemės savininkus, kad jie pastatytų vaikams mokyklą. O tie žemių savininkai susidėjo iš teisėjų, advokatų ir kitų žymių žmonių. Jie pradėjo iš Margevičiaus sumanymo juokus daryti. Bet Margevičius jiems atsakė: „Praeitą naktį gimė dar vienas kudiškis ir dabar mūsų mieste yra 17 vaikų, o Pennsylvania valstijos mokyklų tiesos parodo, kad jei kur randasi

17 vaikų, tai turį būti ir mokykla, kad mokiniams nereikėtų po kelias mylias į mokyklą vaikščioti“. Jo reikalavimas buvo tuojuo išpildytas — mokykla pastatyta. 1929 m. su jo, kaip buvusio teisėjo, pagalba buvo lengva septyniems miestams gauti elektros lempas ant gatvių, nors tam labai priešinosi Reading anglies kompanija.

M. Margevičiui gyvenant Sheandoah, Pa., balsavimo dienos 1909 metais su A. K. Klimu, sumušė airius ir kitus, kurie bandė balsus suruoti. Už tai jiedu su 40 kitų vyrų buvo areštuoti ir kalėjime uždaryti. Balotai su dėžėmis ant gatvės išstovėjo per porą parų po policijos sągyba iki teismas reikalo neišsprendė. Už tai M. Margevičius gavo nuo republikonų partijos dovanų auksinį žiedą, o Klimas — prie laikrodžio pakabėlę ir darbą Pennsylvania valstijos sostinėje Harrisburge.

Vel. M. Margevičius dideliai nuoludime paliko moterį, 2 sunus, 7 dukteris ir broli, Antaną, gyvenantį Sheandoah, Pa., taipgi dvi seseris Amerikoje ir pamotę bei dvi seseris Lietuvoje.

Dar Keli Numirė.

Kiek laiko atgal numirė Jonas Zienius, Liudvikas Klevinskas, Ona Klevinskienė, Mikas Pulkas, kuris paėjo iš Zemaikiečio kaimo, Prienu parapijos, Mariampolės apskrįčio. Išskiriant L. Klevinską, kitų gvenimas buvo paprastas.

Laj jiems buna lengva ši sve tima žemelė saltoji.

Laidotuvėms daugiausia patarnavo graborius Vincas Tučinas, iš Minersville, Pa. SLA. 13 kuopos narys. Jis visiems labai gražiai patarnavo ir žmonės jį pamylė, kaip ekspertą tose pareigose.

A. J. Banišauskas.

SPRINGFIELD, ILL.

Visko Po Biskį.

Mūsų miestas nemažas, turi apie 100,000 gyventojų. Lietuvių čia yra virš 2,000. Taram lietuvių biznierių, tik neturim darbučių žmonių, kurie galėtų ką nors geresnio tarp lietuvių nuveikti. Čia lietuvių neturi nė savo darbo piknikams, nė geros svetainės. Turim septynias draugijas ir tris klubus: republikonų, demokratų ir Lietuvių Amerikonų Klubą, su 150 narių. Visi Springfieldo lietuvių turėtų prisirašyti prie Amerikos Lietuvių Klubu, nes jis vis auga ir neužilgo galės lietuviams gerai patarnauti. Tai yra bepartvis klubas ir su jo pagelba galima gauti politiską darbą. Priklausydami prie šio klubo, tiksi demokratams ir

republikonams ir po rinkimų nebūsi išmestas iš darbo. Įstojimas į šį klubą tik 10c. Susirinkimaj buna kas antro mėnesio ketvirtadienį vakarais Progresyvių Mainierių svetainėje, 6 Washington St. Įstoti galima ir bile dieną. Ateik į Lapinkos užėigą ir galėsi prisirašyti.

Šiuo tarpu lietuvių surengta nemaža piknikų.

Čia yra lietuvių viešas knygynas, iš kurio galima gauti knygų pasiskaityti kas trys sek madieniai kiekvieno mėnesio. Knygyną užlaiko vietinės lietuvių draugijos.

Apie Darbus.

Darbai mūsų mieste prastai eina. Iš dešimts angliakasyklų tik trys dirba ir tai tik po pusę laiko. Čia darbo negausi, jei neturėsi gero draugo. Yra ir apie dešimts fabriku. Į fabrikus senesnių darbininkų visai nepriima.

Fabrikų kompanijos pamatę CIO organizacijos pranešimą, kad ir čia organizuos CIO uniją, pasiskubino ir susitvėrė dirbtuvių uniją ir dabar CIO neprieina prie jų. Tik dvi mažos dirbtuvėlės priėmė CIO uniją.

Illinois Watch (laikrodėlių) dirbtuvė stovi uždaryta jau apie penki metai. Dabar tula „miters“ kompanija nupirko dirbtuvės budinkus, o mašinas žada išparduoti iš varžytinai. „Milters“ darbai didėja. Bet yra daug žmonių be darbo. Vien angliakasyklų apie 2,000 nedirba. O kur kiti?

Čia vienos angliakasyklos darbininkai sustreikavo, nes kompanija su keliais lewistais nori panaikinti Progresyvių Uniją, o prisidėti prie UMWA unijos. Ta angliakasykla stovi uždaryta ir nežinia, kada pradės dirbti.

C. Joseph.

SLA. 275 kp. užr. rašt.

SIRVYDO BIOGRAFIJOS REIKALU.

Paskutiniu laiku Sirvydo biografiją išleisti prisidėjo šie:

- Rokas Povilauskas --- \$5.00
- Antanas Stankus --- 1.00
- M. Aleksandravičienė --- 1.00
- Jonas Vaitkevičia --- 1.00
- Julius Baniulis --- 1.00

Viso — \$9.00

Sirvydo Biografijos Komitetas:

J. Sagys, pirm.

P. Narvydas, izdin.

SKAITYKITE KNYGĄ

GEOGRAFIJA

arba
Žemės Aprašymas
Puslapių --- 467
Kaina --- \$3.00

Rašykite šiuo antraštu: „TĖVYNĖS“ ADM.,

307 W. 30-th Street,
NEW YORK, N. Y.

LIETUVA

TIK SEPTYNIOS DIENOS

Jei keliausite ekspresiniais garlaiviais:

BREMEN » EUROPA

Greiti traukiniai prie pat laivų BREMEN ir EUROPA. Bremerhavene užtikrina patogią kelionę į Kauną.

Arba keliausite populiariais laivais

COLUMBUS

HANSA » DEUTSCHLAND

HAMBURG » NEW YORK

Patogus geležinkeliais susisiekimas iš Bremeno ar Hamburgo. Mes pagelbėsime jums įgauti svečių ir imigracijos vizas del jūsu giminių iš Europos. Informacijų klauskite pas vietini agenta arba

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
57 BROADWAY, NEW YORK